

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Glad v Ukrajini

Predsednik Zveze narodov se je na sedanjem zasedanju odločil za dalekosežen korak, ko je uradno pozval pozornost Zveze narodov na lakoto, ki trenutno divja po vsej sovjetski Ukrajini, ter jo prosil, naj posreduje pri sovjetski vladi, da bi se ugotovili vzroki lakote in našla sredstva, s katerimi bi bilo mogoče priti na pomoč prizadetim.

Ta predsednik Zveze narodov mora biti velik šaljivec in sovjetska vlada bo brez dvoma smatrala, da je to vprašanje zelo zelo indiskretno. Kajti ravno Ukrajino je božja narava izredno obdarila. Ukrajina leži sredi črne zemlje, ki je vedno bila svetovna žitnica. Odesa, to veliko ukrajinsko pristanišče ob Crnem morju, je nastalo ravno radi izvoza ukrajinskega žita. Kako neki je torej bilo mogoče, je vprašal predsednik Zveze narodov, da dežela, ki je preživljala svet, danes ne more preživljati svojega prebivalstva? Na to vprašanje sta mogoča dva odgovora.

Prvič zato, ker komunistični režim uvaža prisilno delo, ki je popolnoma v skladu z njegovimi nauki. Kmet mora v komunističnem režimu delati tako, kakor mu ukažejo in na način, ki mu je bil predpisan. Načelo da mora vsaka osebnost iziginti v skupnosti, načelo, ki spada med osnove komunizma, uniči v vsakem človeku ne samo osebnost, ampak tudi iniciativnost. Človek ni več oseba ampak je postal samo še številka. Vzeta mu je vsaka iniciativnost, ker ne dela več iz sebe, gnan od svojih lastnih duševnih sil, ampak dela le po naročilu. Mesto, da bi bil kmet delaven, gibčen, je postal v komunizmu le sredstvo, le orodje, ki ga vporablja nekdo drugi. V tem duševnem razpoloženju kmet ni več navdušen za nobeno trdo delo, on niti ne misli več na to, da bi si izboljšal svoj položaj s tem, da bi z večjim delom in z večjim trudom izboljšal rodovitnost svojega posestva. On nima več tiste gonilne sile, ki ustvarja vsak napredek, namreč iniciativnost in osebnosti, s katerima želi izrabiti vse svoje moči in vse svoje sposobnosti za izboljšanje svoje eksistence. Komunizem, ki ga njegovi pripadniki hvalijo kot zadnjo etapo napredka, torej ni nič drugega kot temeljito nazadovanje. Mesto razvoja naprej, razvoj nazaj. Saj so v starem veku v Perziji in v Egiptu, kjer je zakon nalagal prisilno delo in iz človeka ustvaril sužnja, delali isto, kar dela danes komunizem v ruskem podeželju.

Kakšna razlika pa naj bo med prisilnim delom, proti kateremu se Zveza narodov bori s takšno vne-
mo v mandatih deželah po Afriki in Aziji in po raznih kolonijah, in med prisilnim delom, ki ga nalagajo sovjetski zakoni ukrajinskemu kmetu? Razlika bi bila samo ta, da je ukrajinski kmet pridelal ogromne količine žita, dokler je smel po svoje obdelovati svoja polja in da se zamorcu mnogokrat predpiše prisilno delo, da ga nauče boljše in koristnejše obdelovanja zemlje. Ruski komunizem je privedel ukrajinskega kmeta na položaj zamorcev v srednji Afriki.

K temu pride sedaj še drugi odgovor. V psalmih beremo, kako so pred 2000 leti čestitali delavcu, ki živi od dela svojih rok (Opera manuum tuarum manducabis, beatus es et bene tibi erit). Ukrajinski kmet ne pozna te sreče, ker to, kar je s svojimi rokami pridelal, ni njegovo, ampak pripada komunističnim oblastem, ki z njegovim pridelkom neomejeno razpolagajo. Gorje onemu kmetu — to smo mogli čitati nedavno v članku, ki ga je pisal »Slovencu« tajnik kongresa narodnih manjšin dr. Ammende —, gorje onemu kmetu, ki bi hotel kaj skriti in obdržati zase, da bi imel vsaj z nečem prehraniti sebe in svojo družino. Komunistični zakon se bo takoj navalil na njega z vso težo. Saj so nam znani nešteti primeri takojšnjih usmrtitev kmetov, ki so se drznili vstati proti temu suženjstvu, ki je danes mnogo, mnogo hujše kakor ono, ki ga je pred 75 leti odpravil car Aleksander II. Mnogo hujše tudi, kakor robstvo fevdalne dobe, ko je moral kmet robotati za plemenitaša, a je smel obdržati vsaj nekaj svojih pridelkov, ker so kmetove dajatve bile jasno določene v zapisanih zakonih in tako postavljene meje pretiranim zahtevam. Predcarski robovi v Rusiji morajo biti predmet zavisti za sužnje komunizma v sovjetski Ukrajini.

Vsi namreč dobro vemo, da žito, ki ga pridelata kmetova roka in rodovitna črna zemlja Ukrajine, ne ostaja doma ali ga ostane samo toliko, da se podaljšuje umiranje od gladi, ampak ga vsega poberejo komunistične oblasti in ga prepeljejo v industrijske kraje, ki jih smatrajo za stebrišča svoje oblasti, ali pa ga prodajo, da dobijo sanj potrebne denarja, s katerim vzdržujejo od Zanjaja do Španije svojo komunistično propagando. Ukrajinski kmet je postal enostavno suženj in robotnik. Zakaj? Zato, da bi kmetje drugih dežel in držav po volji komunističnih propagatorjev postali tudi sužnji in robotniki.

Če s tega vidika gledamo na strahote ukrajinske lakote, kjer umira kmet na bogati zemlji zato, da se zaslužni nov delovni tovariš drugod po svetu, postane tragika ukrajinskega trpljenja še hujša.

Bog ve, če bo sovjetska vlada dala takšen odgovor zvedavemu in ironičnemu predsedniku Zveze narodov. Z zanimanjem bomo ta odgovor pričakovali. Ali ga bomo sploh kdaj dočakali?

Voini dolgovi

London, 9. okt. AA. Danes se začne uradni razgovori med ameriško zakladnico in britanskimi delegati o vojnih dolgovih. Angleški listi skoraj nič ne pišejo ne komentirajo tega dogodka. Pravijo samo, da kažejo britanski uradni krogi le malo upanja, da bi bilo pričakovati takojšnjega uspeha teh razgovorov. Vendar so pa odločeni vztrajati na svoji zahtevi, da se doseže modus vivendi še pred 15. decembrom, ko zapade nov obrok vojnih posojil.

Ali bo Evropa kdaj razorožila?

London, 9. okt. AA. »Daily Mail« nadaljuje kampanjo zoper razorožitev Velike Britanije v zraku. List se pritožuje nad premajhnimi subvencijami vlade civilnemu letalstvu in pravi: Poslej mora biti aksijom, da sta trgovinsko in vojaško letalstvo v tesnih medsebojnih zvezah. »Morning Post« pa posveča članek britanskemu pomorstvu in ugotavlja, da bo leta 1937 imela Anglija 679.000, USA 689.000, Japonska pa 659.000 tonaže in Velika Britanija ne bo mogla niti misliti na tekmovanje z ostalima dvema pomorskima velesilama. Toda če upoštevamo, nadaljuje list, kako neizmerno večjo odgovornost ima Anglija kakor vse druge države, ker mora imeti mornarico na vseh morjih zemeljske oble, bomo razumeli, da se pravi poceni prodajati naš prestiž pripravljati samomor.

Usodni teden

London, 9. okt. AA. Razorožitveno vprašanje stopi ta teden v svojo odločilno in najbolj kritično fazo. Danes se sestane v Ženevi predsedstvo konference. Gre za to, ali naj se razorožitvena konferenca sestane še ta teden, ali prihodnji teden, ali pa naj se začetek zaenkrat še odgodi.

Prejšnje dni so se vršila med delegati vodilnih držav nova pogajanja. Angleški delegat Anthony Eden se je sestel z zastopniki USA, Italije in Nemčije.

V Londonu bo danes popoldne posebna seja angleške vlade o razorožitvenem vprašanju. Zunanji minister Simon je zaradi tega odložil svoj odhod v Ženevo do jutrišnjega dne.

Predmet pogajanj v Ženevi so bile »začasne opombe«, ki jih je Nemčija sporočila v Londonu in v Rimu v petek. O tem bo razpravljala tudi današnja popoldanska seja angleške vlade.

Bistvo nemških opomb je zdaj splošno znano. Nemški predlogi in zahteve so bile splošno

Sir John Simon, angleški zunanji minister.

sprejete z zadovoljnostjo. Angleško časopisje, ki je dozdaj pisalo dokaj simpatično o Nemčiji, je zavzelo napram tem nemškim predlogom zelo kritično stališče. Neki listi smatrajo, da so ti predlogi »neodgovorni« in da pomenijo hudo oviro za ureditev razorožitve.

London, 9. okt. AA. Listi komentirajo za-
držanje Nemčije v razorožitvenem vprašanju

in se izprašujejo, ali je v sedanjih okoliščinah sploh kaj upanja, da bi prišlo do podpisa razorožitvene konvencije. »News Chronicle« kaže nekaj optimizma. Po njegovem bo enotna fronta Anglije, Italije in USA prisilila Nemčijo, da bo morala izpremeniti svoje dosedanje stališče in opustiti svojo trmo. List pravi, da Anglija ne more niti misliti na to, da bi kdorkoli smel razbiti razorožitveno konferenco.

Dosti manj optimistično gleda stvar »Times«, ki ne izključuje možnosti razbitja konference, če bi Nemčija vztrajala na svojem stališču in zahtevala orožja, ki so ji dozdaj prepovedana. List pravi, da bo obljuba o nemški enakopravnosti postala veljavna šele tedaj, ko bo Nemčija izpremenila svoje stališče, pred vsem pa od tega, ali bo še nadalje pretvarjala svojo mladino v »vojni stroj«. Če Nemčija ne bi hotela popustiti, nadaljujejo »Times«, bi morale ostale države vkljub temu podpisati razorožitveno konvencijo ob izključitvi rajha, kar bi vsemu svetu nazorno pokazalo, kako izolirana je Nemčija.

Razorožitveni pakt se mora podpisati

Ženevski poročevalci »Times« pravi, da je zadnji Baldwinov govor o posledicah, ki bi nastale, če razorožitvena konferenca propade, napravil najgloblji vtis. Polom razorožitvene konference bi izzval novo mednarodno oboroževanje, med narodi bi nastala nova trenja in države bi nakupilevala ogromna napadalna sredstva. S tem bi ogrozile svoje proračune in vodile svoje narode v propast. Komentarij pravijo, da Baldwinova izjava niso bila pretirana.

Jugoslovansko-turški pakt bo v najkrajšem času podpisan

B. Jevtić, jugoslovanski zunanji minister.

Kralj se je vrnil

Belgrad, 9. oktobra. AA. Nj. Vel. kralj in kraljica sta danes ob 8.30 prispela z dvornim vlakom. Na postaji sta Nj. Vel. kralja in kraljico sprejela predsednik ministrskega sveta dr. Milan Srškić in notranji minister dr. Živojin Lazić.

Ženeva, 9. oktobra. AA. Turški zunanji minister Tevfik Ruždi-bej in jugoslovanski zunanji minister gosp. Jevtić, sta se danes popoldne pogovorila še o poslednjih podrobnostih prijateljskega in

nenapadnega pakta, o katerem sta obe vladi imeli razgovore zadnje tedne. Pakt bo podpisan v novembru v Belgradu; takrat bo turški zunanji minister vnovič odpotoval v Belgrad.

Titulescu v Varšavi

Varšava, 9. oktobra. AA. Ob 12.45 se je prijeljal v Varšavo romunski zunanji minister Titulescu. Na postaji so ga sprejeli poljski zunanji minister dr. Beck in poslaniki Male antante.

Varšava, 9. okt. AA. Predsednik republike je priredil rumunskemu zunanjemu ministru Titulescu na čast kosilo. Titulescu je nato obiskal predsednika poljske vlade in maršala Piłsudskega, s katerim se je dolgo razgovarjal. Popoldne je šel na sovjetsko poslanstvo.

T. Ruždi bej, turški zunanji minister.

Dollfuss: „Proti ljudem, ki ogražajo mir“

Dunaj, 9. oktobra. AA. Zvezni kancelar dr. Dollfuss je imel svoj prvi govor po atentatu v svojem rojstnem kraju Kirnburgu v Spodnji Avstriji.

Dr. Dollfuss je v svojem govoru izjavil, da ne bo kolebal in da bo uporabil vsa državna sredstva proti ljudem, ki ogražajo mir. Tega ne bo storil iz maščevalnosti, ki jo odklanja, temveč iz dolžnosti, da ohrani mir v vsej Avstriji.

Berlin, 9. oktobra. AA. V Passau ob avstrijski meji se je vršila velika nacionalno-socialistična svečanost, ki ji je prisostvovalo okoli 35.000 ljudi.

Japonci zastrupljajo Mandžurijo z opijem

London, 9. okt. AA. »Manchester Guardian« komentira najnovejšo poročilo ženevskega informacijskega urada proti trgovanju z opijem. List povzema iz tega poročila, da trgovanje z mamili na Kitajskem čedalje bolj rase, in izraža domnevo, da niso odgovornost za to največ Japonska. Čeprav bi se mogla takšna obtožba zvaliti tudi na druge velesile, ki imajo teritorialne interese na Kitajskem, jih vendar ne more zadeti tolikšna odgovornost, kakor Japonsko, ki ima posebno privilegiran položaj. List poudarja, da je mandžurska država uvedla državni monopol za opij; ker pa Mandžurija ni z nobeno mednarodno pogodbo o mamilih vezana,

lahko izdeluje sirovi opij v neomejenih množinah te tako proizvajajo morfina in heroina toliko, da bi zadoščalo za potrebe vsega sveta. Dalje list naglašuje, da so številke o japonski notranji porabi opija znatno višje kakor pri drugih državah, čeprav je znano, da Japonci ne porabijo več opija kakor ostale države. Iz te ugotovitve prihaja list do zaključka, da Japonska na debelo pošilja opij na Kitajsko. Ker se o dobri volji Kitajske, da napravi konec trgovanja z mamili, ne more dvomiti, ima kitajska vlada torej težko nalogo, da se zavaruje pred japonsko nevarnostjo tudi v tem pogledu.

Kaj iščejo velesile v Podonavju?

Berlin, 9. okt. AA. Glede na sporazum med Francijo in Italijo o podonavskem vprašanju piše tukajšnja agencija »Conti« med drugim, da so interesi teh dveh držav v tem predelu Evrope docela različni.

Po mnenju te agencije želi Italija omogočiti podonavskim državam, da oddajo presežke svojih poljskih pridelkov. To naj bi bila s strani Italije efektivna gospodarska pomoč.

Franciji pa je, tako trdi ta agencija, do tega, da bi z izboljšanjem gospodarskega položaja podonavskih držav dobila nazaj posojila, ki jih je tem državam v izdatni meri dovolila.

Bolgarski komitaši

Skopje, 9. okt. (a) Dne 7. t. m. ob 20.30 je skupina petih bolgarskih razbojnikov prišla iz Bolgarije do naselja Palje v občini Kostrošepački, sreza bosiljgradskega, in napadla naše graničarske stražnike. Streljali so nanje iz pušk, potem pa vrgli dve bombi, ki sta eksplodirali. Na ta napad so naši stražniki odgovorili s strelom iz pušk in kmalu prisili bolgarske razbojnike, da so se umaknili nazaj na Bolgarsko.

Davi ob 5.40 je graničarski vodnik poročnik Jovič Božidar z graničarskim redovom Stojanovičem Stankom odšel na kraj dogodka blizu meje. Našla sta na naši strani 25 nabojev za manličarske puške, drobce obeh eksplodiranih bomb in jami, ki sta nastali zaradi eksplozije. Poleg tega sta našla tudi dve neeksplodirani bombi sistema Odrin z oznako »F. 5«. Razen tega sta našla dva metra od meje nahrbtnik. Nič hudega sluteč se je redov Stojanovič nagnil in hotel pobrati nahrbtnik. V tem trenutku pa je v njem eksplodiral pekleni stroj. Eksplozija je graničarja Stojanoviča hudo ranila, poročnika Joviča pa lažje. Kasneje je graničar Stojanovič podlegel svojim ranam. V smislu obstoječe konvencije o vzajemni preiskavi takih primerov so naše oblasti zahtevale od najbližjega komandirja bolgarske obmejne straže, naj bi skupaj preiskali ta dogodek. Ta pa je odklonil poziv, zaradi česar bodo naše oblasti zahtevale intervencijo višjih bolgarskih obmejnih oblasti.

Volitve v Španiji

Madrid, 9. okt. AA. Odhajajoč iz nacijske palače je Martinez Barrios poudaril, da je vlada sprejela sklep o razpustu parlamenta soglasno. Volitve bodo 19. novembra, novi parlament se bo na sestali na prvo sejo 8. dec. t. l.

Madrid, 9. okt. AA. Danes popoldne je Lerroux izročil svojemu nasledniku v zunanjem ministrstvu Sanchezu Albornosu svoje posle.

Upor proti Rooseveltu

Washington, 9. okt. AA. William Humphrey, republikanski član federalnega trgovskega odbora, ki ga je Roosevelt v soboto odstavil, tega ni vzel na znanje in se je danes udeležil seje odbora. Izjavil je, da je Rooseveltov ukrep nezakonit in da bo svoje mesto zapustil šele tedaj, če ga pozove sodišče.

Za razganjanje manifestantov

Lörrach, 9. okt. AA. Pri sprevedu manifestujočega obmejnega prebivalstva iz južno-zapadne Nemčije je vihar nenadoma dvignil streho iz valovite pločevine, ki so jo začasno postavili na pred kratkim zgorelo poslopje, in več ožganih šperovec ter vse skupaj vrgel na cesto, kjer je šel sprevod. Osem ljudi je ranjenih, med njimi štirje nevarno.

Zagrebska vremenska napoved: Po večini oblačno, vreme se bo poslabšalo.

Dunajska vremenska napoved: Milo deževno vreme.

Občinske volitve

V nedeljo so se vršile občinske volitve v savski, primorski, drinski in podonavski banovini

Belgrad, 9. oktobra. AA. Po podatkih, ki jih je dobilo notranje ministrstvo do sredi ob 23, je glasovalo v drinski, savski, primorski in dunavski banovini okoli 60 do 65% vseh volivcev. V primorski banovini je glasovalo okoli 60%, v dunavski preko 65, v savski preko 55 in v drinski okoli 75%. Jugoslovanska nacionalna stranka je dobila okoli 90% vseh oddanih glasov, vsa opozicija pa okoli 10%.

V primorski banovini, kjer je bilo v 90 občinah potrjenih 172 kandidatnih list, je jugoslovanska nacionalna stranka dobila 150 kandidatnih list, opozicija pa 22. Jugoslovanska nacionalna stranka je zmagala z več kot 95%.

V dunavski banovini je bilo za 795 občin potrjenih 1561 kandidatnih list, od katerih jih je jugoslovanska nacionalna stranka dobila 1443, opozicija pa 118. Jugoslovanska nacionalna stranka je zmagala s 96,4%, vsa opozicija je pa dobila le 3,6% kandidatnih list.

V savski banovini je bilo za 517 občin potrjenih 916 kandidatnih list, med katerimi jih je bilo 646 čisto jugoslovanskih, 456 sporazumnih list jugoslovanske nacionalne stranke z nevtralnimi in 97 čisto opozicijskih list. Zmagala je jugoslovanska nacionalna stranka z okoli 80%, vse druge liste so pa dobile okoli 20%.

V drinski banovini je bilo za 422 občin skupno 948 potrjenih kandidatnih list, med katerimi je jugoslovanska nacionalna stranka dobila 807, vsa opozicija pa 141. Jugoslovanska nacionalna stranka je dobila okoli 92%, vsa opozicija pa 8%.

Če se upošteva, da je mnogo volivcev iz savske in primorske banovine zaposlenih zunaj svojih bivališč, je velikost volivne udeležbe v teh krajih še pomembnejša. Čeprav so se volitve vršile ob veliki udeležbi volivcev in ostri borbi kandidatov, so vendar potekle v redu in miru razen v petih ali šestih primerih v drinski in dunavski banovini.

Zagreb, 9. oktobra. AA. Skupno število vseh kandidatnih list v savski banovini je znašalo 912. Med njimi je bilo 1. čisti list jugoslovanske nacionalne stranke 459, 2. kombinirani list z nosilci jugoslovanske nacionalne stranke 258, 3. kombinirani list z nosilci iz ostalih frakcij 98, 4. Markovih list 62, 5. narodnega seljaškega kluba dr. Nikića 16, 6. izvenstrankarskih list 7, 7. list jugoslovanske narodnega bloka dr. Metikoša 5, 8. list narodnega kluba 4, 9. katoliški list 3.

Skupno število vpisanih volivcev je znašalo 642.615. Med njimi jih je volilo 351.391 ali v odstotkih 54. Od celotnega števila volivcev je glasovalo:

- a) za čiste liste jugoslovanske nacionalne stranke 218.308 ali 62,1%,
- b) za kombinirane liste jugoslovanske nacionalne stranke, kjer so predsedniki člani jugoslovanske nacionalne stranke, 99.522 ali 28,4%.

Izjava notranjega ministra Žike Lazića

Potek volitev

— Belgrad, 9. oktobra. Notranji minister Žika Lazić je sprejel nocoj domače časnikarje ter jim podal daljšo izjavo o poteku občinskih volitev, v kateri med drugim pravi: Po občinskih volitvah, ki so bile 6. avgusta po novem zakonu o občinah v moravski in vrbaski banovini, so se večer vršile občinske volitve še v drinski, savski, moravski in donavski banovini. Volitve so se izvršile ob velikanskem zanimanju in z velike udeležbo in je bila tudi borba precej ostra. To so prve občinske volitve po letu 1926, v katerih je imel narod ponovno priliko, da sam odloča o svojih lokalnih potrebah. V savski banovini, ki ima 517 občin, je bilo vloženih 912 kandidatnih list. V donavski banovini, ki ima 795 občin, je bilo prijavljenih 1561 kandidatnih list, v primorski banovini, ki ima 95 občin, je bilo prijavljenih 172 kandidatnih list, v vrbaski banovini, ki ima 422 občin, pa je bilo vloženih 988 kandidatnih list. Povprečna udeležba volivcev v vseh štirih banovinah znaša 63%.

Potemtakem je bila udeležba pri volitvah večja, kakor leta 1926, lahko bi se reklo, da je bilo razpoloženje volivcev in zanimanje tako živahno in razvito, da je v nekaterih krajih prišlo celo do neredov in spopadov med pristasi raznih političnih skupin. Tako so bili na primer neredi v Sokolcu, v rogaškem okraju (drinska banovina), kjer je prišlo do spopada med dvema volivnimi skupinama in kjer je bila ena oseba ubita, ena pa budo ranjena. Prepričajoč skupini je razdvojila šele oblast. Ravno tako je bila ubita ena oseba in več ranjenih v takovski občini. V občini Sviljevski v drinski banovini so nastali neredi na volišču in je bil pri tej priliki ubit nosilec kandidatne liste. V občini bukoviški, okraj Podgoreki v drinski banovini je prišlo do pretepa, v katerem je bilo pet oseb lažje ranjenih. Do manjših neredov na volitvah

Skupno za jugoslovansko nacionalno stranko 317.830 ali 90,5%.

c) za kombinirane liste, katerih predsednik ni član jugoslovanske nacionalne stranke 15.535 ali 4,4%.

d) za opozicijo 18.026 ali 5,4%.

Skupno število občin v savski banovini je 517. Jugoslovanska nacionalna stranka je dobila popolno upravo v 316 občinah. Jugoslovanska nacionalna stranka je dobila predsedniška mesta in upravo kombinirano z ostalimi strankami v 148 občinah, kombinirane liste ne glede na stranke so pa dobile upravo v 31 občinah. Opozicija je dobila upravo v 21 občinah.

Edino iz občine Galješice v okraju vojniškem se ni razlutalo.

Zagreb, 9. oktobra. AA. Opozicijske kandidatne liste, ki so v savski banovini pri večerajšnjih občinskih volitvah bile izvoljene, so takole razdeljene:

1. dr. Milan Metikoš (jugoslovanska narodna stranka (2 občini, in sicer Čameriča v okraju Veriginostu in Moščanci v okraju Petrinji,
2. dr. Gjuro Lusić 4 občine, vse štiri v samoborskem okraju,
3. dr. Nikola Nikić 7 občin, in sicer 4 občine v brodeškem okraju, 1 občino v vinkovskem okraju, 1 občino v djakovskem okraju in 1 občino v krapinskem okraju,
4. simpatizerji dr. Vladimira Mačka 6 občin, in sicer 2 občini v okraju Donji Miholjac, 1 občino v okraju Dugošelo, 1 občino v okraju klanickem, 1 občino v okraju Našice in 1 občino v okraju Županji,
5. skupina Ljubomira Maistrovića 2 občini, obe v okraju Križevci.

Zagreb, 9. oktobra. Udeležba volivcev na večerajšnjih občinskih volitvah v savski banovini je izražena v odstotkih tale:

- Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5, Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci 45, Koprivnica 60, Korenica 56, Kostajnica 60, Kutina 61, Ludbreg 38, Našice 54, Nava Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vinodolek 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73, Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pregrad 56, Preloz 52, Pleso 62, Slavonska Požega 47, Rab 57, Sombor 27, Slatina 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak 63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stubica 49, Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Velika Gorica 51, Virčinost 69, Vrbovsko 56, Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vukovar 71, Zagreb 62, Zlatar 64, Županja 55.

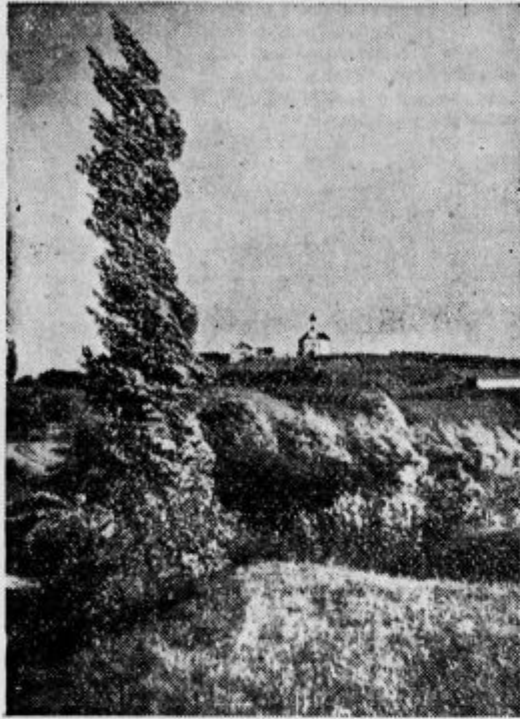
Belovar 73, Brinje 77, Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44, Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Diakovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Donji Miholjac 39, Dugošelo 57, Gorešnica 35, Grašica 53, Glin 67, Gospić 78, Djurdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4, Jastrebarsko 61, Karlovac 55

Ljubljancani na Štajerskem in Dolenjskem

Med vinogradi v Prlekiji

Ljubljana, 9. oktobra.

Ze lansko leto je razvoj fotografskega sporta podžgal drogiata g. Gregoriča, da je združil s tem lepim udejstvom tudi koristno tujsko-prometno propagando. Lanskoletni uspehi izleti so rodili bogat sad v letošnjem letu in marsikatero društvo je priredilo v letošnjem letu že izlet v nepoznane predele naše domovine. Lahko trdimo, da je tujsko-prometna propaganda med nami samimi za poznavanje naše lepe Slovenije stopila v novo uspešnejšo dobo, ki bo prav gotovo koristila izletnikom samim.

Pogled na slovite Kapele s prekrasnim razgledom pol ure od zdravilišča Slatina Radenci.

prav tako pa krajem, katere izletniki obiskujejo. Izlet, ki ga je priredila drogerija Gregorič v nedeljo v Slovenske gorice med naše Prleke, pa bo prav gotovo ostal za dolgo v spominu vsem tistim, ki so obiskali in tistim, ki so tako gostoljubno sprejeli ljubljanske srajce.

Sicer mrtva in zaspana Ljubljana je že ob trideletni na 5 jutraj oživila. Po Miklošičevi cesti so hitele vesele družbe druga za drugo in vsakdo, ki ni vedel, kaj to pomeni, je strmel nad množico, ki je hitela na kolodvor. 18 vozov je imel dolgi brzovlak, ki naj bi potegnil izletnike v Prlekijo. V vlaklu je bilo porazdeljenih vseh 30 različnih skupin, ki so hotele pregledati lepo Prlekijo. Kdor ni imel sam aparata, si ga je lahko sposodil in tudi osnovne pojme o fotografiranju so mu vlili v glavo, tako da je gotovo tudi pri svojih prvencih imel uspeh. Pa tudi za želodce je bilo na dolgi vožnji dobro poskrbljeno. V Litiji so naložili na vlak velikanske košare, zajtrk za več kakor 800 lačnih železcev. Prav originalno so bili izletniki postreženi. Vsak je dobil za korajžo poleg sardin in ljubki in lončevine žgani posodici poseben fotografski ojačevalec žganjane Roje v Stični.

Kljub temu, da je moral brzovlak prevoziti nad 200 km dolgo progo, je kaj hitro pustil za seboj Zidani most, Celje, Pragersko in Ptuj. V Ormožu, ki se je slovesno pripravil na izletnike, je pričakovala številna množica vlak na kolodvoru. Seveda ni manjkalo slavalokov, godbe in zastav. 350 izletnikov je izstopilo, pozdravil jih je župan Veselič, predsednik pripravljalnega odbora Kuharič, šolski upravitelj Rosina in za podružnico SVD sadjar Lašič. V Ljutomeru je pričakovala vlak na postaji godba, mladina s cvetjem in velika množica domačinov. Velikanski spreved je korakal na Glavni trg, kjer je pozdravil izletnike župan dr. J. Zmavec. V navdušenem govoru je pozdravil goste in jim opisoval prelesti prelekih gor, ki bodo sprejele Ljubljancane s priznanim gostoljubnostjo. V imenu Olepševalnega društva je pozdravil goste organizator Mikl, ki je s svojo šegavostjo vili židano voljo v srca vseh izletnikov. Ko je odigrala godba njegov Foto-moto, je predsednik ljubljanskega društva Prijatelj Slovenskih gor in prlekški rojak g. Martin Spindler dal duška svojemu ganotju ter se zahvalil za prelepi sprejem ter prireditelju Gregoriču. V imenu foto-amaterjev pa se je zahvalil prof. Franjo Sič in izročil g. Miklu v spomin srebrno plaketo na črni marmornati podlagi.

Skupine so se nato razšle, ob najlepšem sončnem vremenu, navdušeno pozdravljene od prebivalstva. Časnikarsko skupino, ki je bila po številu prav močna, pa je povabil župan dr. Zmavec na

svoj dom, kjer je postregla njegova soproga z najrazličnejšimi dobrotami s pravo prileško gostoljubnostjo. Nato so se tudi časnikarji razdelili in zastopniki »Slovenec« so se odpeljali v Slatino Radenci, kjer jih je, kakor tudi skupino, ki se je pripeljala za njimi z avtobusom, pozdravil ravnatelj zdravilišča g. Janžek. Lastnik zdravilišča g. dr. Šarec pa je bil tako ljubezniv, da je sam vodil časnikarje po najbolj zanimivih oddelkih zdravilišča. Vsi so si ogledali moderno napravo za polnjenje steklenic z Radensko slatino in obdudovali vrele, ki z lastnim pritiskom in brez črpanja vrejo po dolgih ceveh v zemljo. V kopališču, kjer se morejo poljubno mešati vode različnih vrelecev in segreti do poljubne temperature, tako da je zdravilni učinek največji, jih je nekaj celo pokusilo blagodat adenske vode. Da so si pa vsi privoščili nekaj časa ob vrelih in tako ugotovili, da je radenska voda res sijajna, je razumljivo. Pri kosilu, ki je bilo v veliki obednici zdravilišča, je pozdravil izletnike ponovno ravnatelj kopališča g. Janžek, nakar je govoril ravnatelj Kreditnega zavoda g. Jug in se zahvalil za ljubezni sprejem, ki so ga bili deležni izletniki v Radencih.

Ko kosilu so odšli izletniki na izlet na slovite Kapele s krasnim razgledom do Murske Sobotne in do Gornje Radgone. Prebivalstvo jih je povsod gostoljubno sprejemalo po lepih belih zidanicah in jim dajalo na poskušnjo svojo sladko kapljico. Tudi grozdja je bilo natrganega in vsak se ga je lahko nazobal, kolikor si ga je pozelel. Nad vse zanimiv je bil ogled banovinske trsnice. Za vsakogar, ki ni bil še nikdar v čudovitih Slovenskih goricah, so bili razgledi največji užitek. Med valovitimi grički, na katerih se razprezajo vinogradi, se odpirajo ravnine, ki se zlivajo v daljavi s horizontom.

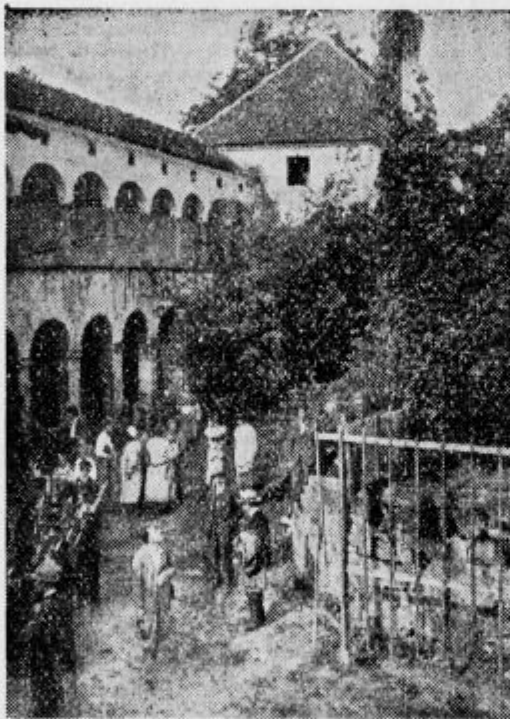
Mnogo prehitro je minil popoldan in ko je zvečer ob trideletni na 8 odpeljal zopet vlak iz Ljutomer, je bilo vse židane volje. Posebno veselje pa je napravil prireditelj izleta g. Gregorič vsem izletnikom šele ob koncu, ko je sopihal vlak nazaj proti Ljubljani, s tem, da je poklonil vsakemu zavojček sladkega prileškega grozdja v trajen spomin na lepi dan.

V „dolenjskem paradizu“

Ljubljana, 9. oktobra.

Zanimanje za »paradiž Dolenjske« je bilo tako veliko, da se je odpeljalo s posebnim vlakom »Krke« 830 izletnikov. Vreme je bilo ves dan lepo in je tako mnogo pripomoglo k veselemu razpoloženju.

Ko je vlak privozil na Mirno, so izstopili izletniki šentrupeške skupine. Na kolodvoru so jih pričakovali župan Celar, župnik Šeraj in zastopni-

Izletniki v starodavnem mirenem gradu.

ki raznih društev. V imenu občine jih je pozdravil župan Celar, zagotavljajoč fotoamaterje, da bodo našli dovolj naravnih krasot in motivov iz najlepše dolenjske doline. Za žensko je izpregovorila gđ. Pepca Finkova v vezanih besedah in izročila vodji skupine g. Podbevšku veliko srce v obliki grozdja rekoč: »Dovolite, da izročim srce, ki stoji čaka že. Saj iz grozdja je simbol, da pot utrjena bo vedno bolj, prihajati stalno tu med nas, kjer dovolj je grozdja in klobas. Naj »Krka« naša, spomine lepe proč odnaša, da večkrat semkaj prihiteli, to mi iz srca bi vsi želeli. Gradov polna je ta dolina, saj mnogo grozdja ima in vina. Kriza — slabi časi, to je križ, a kaj ko dolina naša, večni je paradiz.

Za izletnike se je zahvalil za sprejem g. Podbevšek, pozivajoč Mirenčane naj tudi oni s svoje strani store vse, da dovrši »Krka« preporod Dolenjske, kakor ga je nakazala na taboru na Trški gori. Z godbo »Zarje« na čelu se je nato razvil lep spreved skozi vas, ki je bila vsa v zastavah. Pred vdom v vas pa je stal slavalok z napisom: Dobrodošli! Še in še pridite med nas.

Po kratkem odmoru so izletniki z godbo na čelu odkorakali v mirenški grad. Grajske sobane so bile na stežaj odprte, v njih pa so valovile množice izletnikov in si ogledovale ogromne oljnat slike neznanih avtorjev in druge dragocenosti. Fotoamaterji so seveda izkoristili lepo priliko in pridno fotografirali.

Iz mirenškega gradu so odšli izletniki v bližnji rakovniški grad, občudujoč na desni strani železniške proge starodavni grad Dob. V Rakovniku je razkazoval grajske znamenitosti sam grof Robert Barbo. Izletniki so z velikim zanimanjem ogledovali oljnat potrete prednikov grofa Barbota, med drugimi papeža Pavla II. in kardinale iz rodovine grofov Barbo.

Z godbo na čelu so izletniki odkorakali v Šentrupert, ki je bil tudi ves v zastavah. Pri slavaloku z napisom: Dobrodošli v dolenjskem paradizu! so izletnike pozdravili: Mihaela Gregoričeva, župan Prah, župnik Peter Flajnik in šolski upravitelj Brezovar. Pomemben je bil govor g. župnika, ki je naglašal, naj bodo »Krkaši« glasniki nove dobe in čim večjeja razmaha na gospodarskem in higijenskem polju.

Spričo velike množice izletnikov se ni čuditi, da je pri kosilu moral marsikdo dolgo čakati, da je prišel na vrsto. Stisko so se pomnožili izletniki, ki so se pripeljali iz Ljubljane z avtomobili in

Niti sledu od pranja
ni videti na Vaših rokah
če uporabljate

ALBUS

terpentinovo milo.

Blago milo ki varuje Vaše roke, varuje tudi Vaše perilo.

Misijonar J. Kerec se vrača na Kitajsko

Naš odlični misijonar na Daljnem Vzhodu g. Jožef Kerec se je te dni poslovil od domovine, od vseh dragih znancev in prijateljev misijonskega dela, in odšel zopet nazaj na Kitajsko, v mesto Hongkong, kjer ga njegovi Kitajski že tako težko pričakujejo. Skoro poldrugo leto je že preteklo, odkar se je vrnil v domovino, da si popravi skrhano zdravje in da s svojo živo besedo navduši vse prijatelje in podpornike misijonov za nadaljno veliko-dušno pomoč. Na nešteti krajih Slovenije je vži-

gala njegova prepričevalna beseda — v pridigi ali poučnem predavanju — slovenska srca, ki so se obilno odzvala njegovi prošnji za pomoč. Še prav živo nam je v spominu oni mož z dolgo črno brado in prijazno svetlikajočimi očmi, ki je na jesenskem velesemju v Ljubljani razlagal posamezne predmete na misijonski razstavi. To je bil naš kitajski misijonar, ki se te dni odpravlja na dolgo pot nazaj v svojo drugo domovino.

Zaprosili smo g. misijonarja, da naj nam ob odhodu napiše nekaj vrstic, kar je on prav rad storil. V naslednjem sledi kratek oris njegovega misijonskega dela v 12 letih. Sama kratka dejstva so to, zato ne vemo za vse napore in žrtve, ki jih je moral prestati misijonar, predno so njegovi načrti postali dejanje, predno so se uresničile njegove goreče želje.

»Deloval sem na Kitajskem 12 let. Od teh sem bil dve leti v Macao, šest let v Tao-Mun-u in štiri leta v Hongkong-u. Imel sem v svoji oskrbi tudi vse otočje južno od Macao, med katerimi sta bili tudi dve naselbini gobavcev. Zidal sem kapelo, rezidenco in šolo v Tao-Mun-u, na otoku Lap-po in v Wan-čaj-u. Ko sem bil prestavljen v Hongkong, sem prevzel novo ustanovljeno »St. Luis Industrial School« in misijon sv. Antona Padovskega, takozvani Westpoint v Hongkong. Razvil sem obrtno šolo, tako da je vzbudila pozornost ne samo angleške oblasti, temveč vseh dobročutečih premožnih Kitajcev, ki so se začeli zanimati za tako važno ustanovo in mi tudi pomagali plačati del dolga, ki sem ga naredil za nabavljene nove stroje. Ker nisem mogel upoditi vsem prošnjam s strani oblastev in mladinskega, da bi sprejel v oskrbo še več sirot in nevarnosti izpostavljenih dečkov, sem predložil angleški vladi, naj poskrbi s pomočjo dobročutečih bogatih Kitajcev (poganov) za nov zavod, ki bi bil moderno opremljen in bi lahko sprejel 300 sirot. Po dolgih pogajanjih se je posrečilo premagati vse težave, ki so nastale glede pogodbe s Salezijansko družbo, posebno kar se tiče verouka v šolah, in nazadnje je bilo nakazanih 500 tisoč kitajskih dolarjev za zgradbo, ki je že v popolnem teku.

Uspehi v šoli, v misijonu sv. Antona in posebno še v prazničnem oratoriju po Don Boskovem sistemu (okrog 400 pogančkov prihaja redno vsako nedeljo), so rodili lepe sadove novospočetnih in tako nam je postala kapelica (začasna) v zavodu sv. Alojzija premajhna. Naraščaj je tak, da smo se odločili zidati novo cerkev na čast sv. Antona in pod njo vse potrebne prostore: dvorano za katehume, za Katoliško akcijo in za šestrazredno osnovno šolo. Da bi to stvar čim prej lažje pod streho spravil in s tem dal možnost hitrejšemu razvoju krščanstva v Westpointu, sem prišel v domovino nabirati si prispevkov. Cerkev v Tao-Mun-u in Lappi so bile tudi dar Slovencev. Tekom poldrugega leta sem imel po Sloveniji, kljub dvema operacijama, ki sem jih srečno preživel, 108 predavanj in pridig in v najhujši denarni stiski nabral 250.000 dinarjev. Cela stavba stane 3 milijone dinarjev. Čeprav smo še torej daleč od potrebne vsote, je to vendar dobra podlaga, da delo lahko nadaljujemo, v upanju, da me bodo misijonski prijatelji še naprej podpirali v tem vzvišenem in nesebičnem delu za zveličanje ubogih poganov.

Tiho, kakor je prišel in hodil med nami, je odšel g. misijonar. Zapušča 75 letno mamico, tri brate, sestro in nas, drage mu Slovence, ter odhaja na nove osvojitve za Kristusa. V četrtek bo stopil v Trstu na ladjo. Bog ga blagoslovi v njegovem junškem koraku.

— Ko se začne čevl poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefov« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša naval krvi

celo s tovrstnim avtom. Končno pa so le vsi postali židane volje, ki se je še stopnjevala, ko so pod vodstvom domačinov pohiteli v zidanice med vinograde, da Veselo goro, kjer so občudovali tamonjo baziliko, in drugam.

Mokronoška skupina je izstopila v Št. Rupertu-Rakovniku in si ogledala grad in Veselo goro, nakar je odšla v Mokronog. Tam si je popoldne ogledala grad in Zalostno goro, dobršen del pa je pohitel v zidanice, kjer se je zamudil do odhoda večernega vlaka ob 19.

Škoda v mirnopoški občini

Mirna peč, 8. okt.

Pretekli teden je bila iz Novega mesta za našo občino komisija, katero je vodil sam g. okrajni načelnik Logar. Komisija je potrdila ono ocenjeno škodo, povzročeno po zadnjih povodnih in nalivih, katero je nekaj dni prej ocenila občinska komisija. Pri tej neresici je prizadetih 87 posestnikov, škoda na poljskih pridelkih in nasadih je najmanj Din 108.290; na stavbah in obrtnih napravah, posebno pri mlinih ob Temenici, pa nad 6000 Din. Silno prizadeti so gospodarji znamenite Kraske doline Globodol, kjer voda še sedaj ni vpadla, ko nima nobenega odtoka in tudi pravih ponikalnic ne. — Zdelo je te gospodarje tembolj, ker so že spomladl narasla vodovja uničila mnogo jesenske setve, katero so morali potem preorati. Zasejali so tu koruzo in danes je pa tudi ta v vodi. Spomladnška škoda samo v tej globodolski dolini je bila ocenjena na 115.000 Din.

Kjer pa voda ni zalila, so pa silni nalivi pustili po vinogradih, kjer je poškodovanih vinogradov trideseterim posestnikom. Nalivi so trgali nasipe, zasipali trte in uničevali pičli letošnji pridelek. Prizadete so Hmeljčarska, Karteljevska in deloma tudi Kamenska gora. Res občutno škodo trpita predvsem g. Janežič iz Karteljevega in Globokarjevi, kjer je naliv tokorekoko kar posnel vinograd.

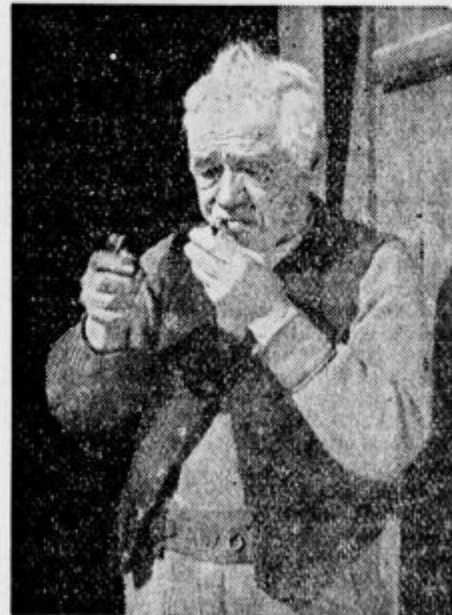
Ko drugod vode upadajo in Temenica stopi v svojo strugo, tedaj nekaj dni še narašča voda na travniku g. Novljana iz Mirne peči. Še danes zgleda kot jezero in ta voda bo pač dočakala še zime.

Beli zobje: Chlorodont

Naš najstarejši planinski oskrbnik

Pač malo turistov in smučarjev je med nami, ki ne bi poznali starega Franca Dežmana, po dom. »Suha« iz Luč Stirišeset let že oskrbuje petindevdesetletni Suhc Kocbekov dom na Korosi in letos praznuje obenem tudi zlato poroko. Zaradi skromnosti in svojega zdravega humorja je še posebno priljubljen. Tam gori — med strmim Dedcem in visoko Ojstrico je njegova druga domovina. Vedno v skrbi za svoj domači kraj Luče in neumorno delaven za SPD, naj služi nam vsem za vzgled.

O sebi pravi naš jubilar sledeče: »Rojen sem bil 5. septembra 1858. V šolo nisem mogel hoditi, ker takrat v Lučah ni bilo nobene ljudske šole. S 15 letom sem se šel učiti krojaške obrti in je to še danes moj glavni poklic. Leta 1878. sem bil poklican k vojakom k 47. pp. v Trident na južnem Tirolskem; tam sem služil 3 leta in sem se za silo naučil nemščine. Leta 1883. sem se poročil s svojo že-

no, s katero sem imel 6 otrok, od katerih se trije živijo in so vsi poročeni. Poleg svojega poklica sem bil 25 let tudi gostilničar, 27 let občinski redar, 10 let sem sodeloval pri godbi na pihala, 9 let sem bil občinski odbornik, 6 let kot dacar za Luče in Solčavo, 6 let načelnik gasilnega društva v Lučah, obenem tudi 6 let načelnik šolskega odbora v Lučah in tudi njegov tajnik. Kočo na Korosi sem prevzel v oskrbo od DOAV leta 1893. Leta 1895. sem šel v Leoben, kjer je bil kurz za vodnike, ki je trajal 15 dni. Na Ojstrici sem bil več kot petdesetkrat in še letos sem bil na Planjavi in Ojstrici, kjer sem pota pregledoval. Cerkvni pevec sem bil nad 20 let in sicer prav do letos.

Zasluznemu možu k njegovemu trikratnemu jubileju tudi mi najlepše čestitamo in mu želimo, da bi še veliko storil dobrega za procvit slovenske turistike.

Otrok ubit v norišnici

V belgrajski norišnici se je v soboto pripetil redek dogodek. Na hodniku norišnice je sedelo, kakor vsak dan, kakih 70 bolnikov. Med bolniki so hodili strežniki in pazili na svoje varovanje. Nenadno pa je, ko je strežaj obrnil hrbet, 30-letna Darinka Zekovič planila na malo 6 let staro bolnico Vero Jermenko, ki je mirno stala v kotu in molčala. Darinka je bolno punčko z vso silo udarila v želodec. Vse se je zgodilo z bliskovito naglico. Ko so pri tekle strežajke, je mala Verica že ležala na tleh in je kmalu nato umrla.

Največja značilnost slovenskih goric poleg rujnega vinca: veliki klopotci na veter, ki strasijo z glasnim klopotanjem soje, ki tako rade zobjejo najslajše lase.

Ljubljanske vesti:

Slovenska mlada arhitektura razstavlja

Med pomembne kulturne dogodke, ki smo jih letos doživeli, bo treba nedvomno pristiati razstavo slovenske mlade arhitekture, ki je bila odprta v soboto v Jakopičevem paviljonu. K otvoritvi so se zbrali odlični predstavniki javnosti, številni umetniki in kulturni delavci. Zbrane goste je nagovoril arh. ing. Platner, predsednik Kluba arhitektov v Ljubljani, ki je to razstavo priredil. Pozdravil je vse goste, tako pomočnika bana dr. Pirkmajerja, ki je zastopal pokrovitelja razstave bana dr. Marušiča, zastopnika poveljnika divizije generala Pekića, rektorja univerze dr. Slaviča in prodekana tehniške fakultete dr. Kralja, zastopnika mestne občine in župana dr. Šubica, predsednika inženjske zbornice ing. Šukljeta, zastopnika tehniškega odd. banske uprave svetnika Mencingerja, ravnatelja Narodne galerije gosp. Zormana, ravnatelja Srednje tehniške šole Reissnerja, predsednika Zdrženja inženjerjev in arhitektov ing. Mačkovička ter druge. — Predsednik je omenjal, da razstavlja tukaj prvič 20 mladih arhitektov, ki so zastopani z 200 svojimi deli. Razstavlja tovariško in kolektivno, brez žirije, da manifestirajo za svoje skupne cilje. Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli k organizaciji te razstave.

Ing. arh. Tomažič je imel nato naslednji govor:

V prvi vrsti človeškega udejstvovanja in napredka stoji danes moderna arhitektura. Moderna arhitektura je samosvoja. Zavrgla in osmešila je sentimentalne želje po starih časih, ki so cokolj današnjemu napredku. Z mirnostjo prenaša preziranje odmirajoče dobe z jasno zavestjo, da s svojim delom gradi novo lepšo dobo. Ne baha se z bogastvom fasad, ne govori gostobesedno z ornamentom in ne koketira s tujim blagom. Na svoji poti ne išče ovinkov in izgovorov, svojih konstrukcij ne skriva, z intenzivnim studijem in zrelim preudarom pristopa k nalogam ter jih dosledno in jasno razrešuje. Življenja ne zanika, ga ne ubija, daje mu rasti in nove možnosti razvoja. V življenju ne posega in ga ne preoblikuje z besedo, temveč s svojimi deli. Od svojih delavcev zahteva, da so pri delu 100% z vsemi svojimi zmognostmi in močmi. Ne prisilja si za vsako ceno epiteta umetnosti. Kupna cena za ta epiteton je preveč padla, da bi se bilo vredno potoegovati zanj. Starost zanj ni merodajna pri ocenjevanju kvalitete. Svojih del ne vklepa v module, kanone in druge zakone forme. Vedno nove možnosti ustvarjanja in oblikovanja odpira. Veseli se vsakega napredka in poišče mu pravi izraz v svojih delih. Razkrinkala je nesmiselnost in goli formalizem v prostoru in oblikah, ki je tako dolgo dušil zdrav razvoj.

S svojimi deli izravna življenje in išče pota za zvezo med narodi. Življenju prisluškuje, da ob pravem času pripravi prostor in streho novim oblikam življenja. Resnica ne skriva v svojih delih, resnica je zanj zdrav temelj delu. Pri vsem tem se jasno zaveda, da polaga tudi ona temelje nove dobe. Tehniki je dala v svojih delih prost razmah in jo osvobodila tlake, ki jo je delala še pred kratkim časom arhitekture odmirajoče dobe. Roko v roki s tehniko ustvarja danes, kar so bile nekoč bajke in sanje. Postavila je novo merilo za prostore: njeno merilo je človek pri delu in počitku. Dobro se zaveda, da se z olepševanjem, s povračanjem v preteklost in z negiranjem življenja ne gradi boljše bodočnosti. Prostore ustvarja in razsvetljuje, ogreva jih in zrači, oblači jih toplo in zračno, kakor še nikdar doslej. Mrazu, vročini, mokroti gospoduje. Razdalje skrajšuje in prostore veže na veliko razdaljo med seboj. Mesta urejuje in zdravi prinaša vanje. Promet uravnava smiselno in človeka štiti pred nesrečo. Probleme, ki jih stavlja nove razmere, rešuje v velikem konceptu s pogledom v bodočnost. Materialu daje pravo ceno, obliko in mesto, ki mu gre v današnjem življenju. Našla je že in še išče vedno nova pota in načine čenejšega, bolj zdravega in človeka dostojnega stanovanja. Spravila je v splad prostor s človekom ter slednjega rešila iz suženjstva, v katerem je živel še včeraj v svojem stanovanju.

S to razstavo manifestira danes dvajset arhitektov za mlado moderno slovensko arhitekturo. Ta razstava naj bo dokaz dela, ki ga je izvršil mladi arhitekt v zadnjem času pri nas. Dokazuje naj, da temelji delo mladega arhitekta na intenzivnem studiju in jasnem odnosu do problemov našega časa. Razstava v tej obliki je prva v Ljubljani. Prvič razstavlja skoraj vsi mladi arhitekti svoja dela v sklenjeni vrsti. Za prvo silo je prebit led, ki je pri nas debelejši ko kje drugje. Mladi arhitekt stopa s svojimi deli pred javnost, ki jo opozori še posebej na važne probleme časa in na temeljne spremembe v arhitekturi. Zapustil je megle Parnasa in stopil v živo življenje. Zanj ni dvoma, da do doba načela, ki danes preoblikujejo človeka, merodajna pri ureditvi življenja nove dobe. Ne zapira se med štiri stene in ne sanja več na papirju o zlatih gradovih in starih časih. Dobro se zaveda, da so časi Medičevcev, renesančnih kraljev in knezov daleč za nami, da se ne povrnejo več in da se tudi mecen ne rode več. Ne prenese več tega, da bi se šopiril s tem, kar so Grki, Egipčani in drugi v težkem boju z življenjem in trdim kamnom ustvarili. Njegovo delo ni odvisno več izključno od slučajev in štimung, na trdnih tleh življenja stoji, premišljuje, računa, preizkuša ter gradi. Ni ga strah svetlih in zračnih prostorov, praznih ploskev in čistih ravnih linij. Pri svojem delu odklanja vsiljene in še danes ponekod priznane priljubljene oblike, v katere naj bi znova vkoval modernega človeka. Stene prostorov odpira od kraja do kraja, da bi prevzel človeka čist zrak, da bi ga zbujalo sonce iz spanja, da bi se zavedel svojega zdravja. Mladi arhitekt išče pri svojem delu izraza poštenosti dela, jasnosti zasnove, priprosti obliki, človekovega zdravja in veselja do življenja. Konstrukcija mu je trdna, lahka in topla obleka prostorov. Osvobodil je hišo odvisne teže, rešil je prostor dosedanjih ječ, spustil ga je, da se preliva in spaja z naravo. Z veseljem in pogumom gradi ter pripravlja pot lepšim in boljšim časom kakor so danes.

Mladi arhitekti se vam s svojimi dosedanjimi deli predstavljajo ter vas vabijo, da postanete z njimi vred pionirji nove dobe.

Govor ing. Tomažiča je bil od vseh zbranih prav toplo sprejet.

Izgotovljene površnike ali blago

za iste Vam nudimo v lepi izbiri. Poglejte naše izložebe in oglasite se gredo v trgovini.

Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova c. 3

Nato je g. pomočnik bana dr. Pirkmajer z velikim zadovoljstvom pozdravil zasedelce kluba arhitektov, da se predstavijo naši javnosti z razstavo svojih del ter tako opozore občinstvo ne samo na svoje umetniške koncepte, temveč še bolj na obširno polje, na katerem se udejstvuje arhitekt v občini, zlasti pa naš slovenski arhitekt. Resnica je, da je široka javnost vse premalo orientirana o tem, kje mora iskati svojega svetovalca in sodelavca, kadar si hoče zgraditi svoj dom, opremiti svojo hišo ter okrasiti svojo okolico, tako, da bo v pravi harmoniji združena praktična stran in umetniška lepota doma ter njegovo obelje. G. podban je izjavil prepričanje, da bo razstava uspešna, ker je udejstvovanje arhitekta neomejeno in skoraj neizčrpno in da nas čakajo še velike naloge in premožne možnosti tvornega udejstvovanja. Velike potrebe imata še naše mesto in naša vas, tako v državi, kakor tudi v banovini. Potrebni so mnogi regulacijski načrti in pravilna usmeritev stavbnega razvoja. Podban čestita prirediteljem k prelepi razstavi v imenu pokrovitelja g. bana in jo odvarja z najboljšimi željami k popolnemu uspehu.

Gostje so si nato ogledali vso bogato in zelo zanimivo razstavo. Zeleti bi bilo le, da bi širše občinstvo v prihodnjih dneh to razstavo obiskalo prav v velikem številu — saj bi se na njej tudi marsikaj naučilo.

Pred nakupom

zimskih oblačil

se prepričajte, da kupite plašč, obleko in suknjo najugodnejše in najcenejše pri

Lukič. Ljubljana, Stritarjeva ul.

Ljudska univerza v Ljubljani

Pretekli teden se je v Ljubljani vršil v mestni posvetovalnici širši sestanek, ki je razpravljal o ustanovitvi Ljudske univerze v Ljubljani. Na sestanku so bili zastopani: univerza, mestna občina, zbornica za TOI, delavška zbornica, odvetniška zbornica, narodno gledališče, drž. studijska knjižnica, radio Ljubljana in Novinarsko združenje. Posvetovanje je otvoril direktor Jug, nato pa mu je kot zastopnik mestne občine predsedoval dr. Bohinec.

Direktor Jug in dr. Mihalec sta poročala o sedanjih pripravah. Ljudska univerza naj centralizira in sistematično organizira in vodi ljudsko izobraževalno delo. Prirejala bo predavanja in redne tečaje. Prostore bo dobila v novi zgradbi trgovske akademije. Ljudska univerza bo nepolitična ustanova v upravi zastopnikov vseh onih korporacij in organizacij, ki jo bodo materialno in moralno vzdrževale (mestna občina, univerza, zbornice, kulturne organizacije i. t. d.).

V imenu mestne občine je obč. svetnik dr. Bohinec dal zahtevno, da bo občina tako odlično kulturno ustanovo kar najbolj podpirala. Rektor univerze dr. Slavič je pozdravil akcijo za ustanovitev Ljudske univerze in obljubil sodelovanje univerze in profsorskega zbora. V enakem smislu so se izjavili dr. Pretnar za zbornico TOI, Oton Župančič za gledališče, dr. Žirovnik za odvetniško zbornico in Filip Uratnik za delavsko zbornico. Ta je še podčrtal potrebo, da Ljudska univerza ne sme postati morebiti konkurenca že obstoječim ljudsko prosvetnim organizacijam, marveč mora biti njihova osrednja matrica, ki jih bo vsestransko podpirala.

Govorili so še prof. dr. Kolar, dr. Bajič in drugi, kakor je bil izvoljen ožji pripravljalni odbor, da bo pripravil statut Ljudske univerze in pospešil ustanovitveno akcijo.

Šolska poliklinika se preseli

Ljubljana, 9. okt.

Šolska poliklinika, ki je že toliko koristnega napravila za naše šolske otroke, je bila dosedaj v lesenih zgradbah na vrtu državne učiteljske šole. Ti prostori pa so postali zadnje čase neprimerni in zato je vodstvo šolske poliklinike pričelo misliti, kje dobiti nove prostore. Posrečilo je mu je najti pod še kar ugodnimi pogoji lepe prostore v palači Dunav na Aleksandrovi cesti. V tem poslopju je najela tri sobno stanovanje, kjer bo mogla nekaj časa v miru poslovati. Poliklinika bo krila najemnine iz sredstev, določenih za zdravlje. Pri tem je treba vedeti, da je šolska poliklinika mnogo bolj važna za diagnozo in zdravstvene nasvete mladini, kakor pa za zdravljenje samo. Sredstva za najemnine teh prostorov bodo zadoščala do prvega aprila prihodnjega leta, pač dokler traja proračunska doba. Upati je, da bo tudi nova proračunska doba omogočila nadaljnji obstoj šolski polikliniki. Poliklinika se v nove prostore preseli 1. novembra.

Kaj bo danes?

Drama: Zaprti.

Opera: »Pikova dama«. Gostuje gospa Zinka Kunčeva iz Zagreba.

Kino Kodeljevo: Ob 8 »Mi bogataši« (Janet Gaynor, Ch. Parrell). Znižane cene.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24, in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Občinstvo opozarjamo, da bo v soboto, dne 14. t. m. ob 20 v Unionski dvorani koncert moškega zbora varnostne straže iz Prage. Zbor šteje okrog 40 pevcev, obstoja izza prevrata in uživa v svoji domovini prav dober sloves. Za svojo koncertno turnejo po Jugoslaviji si je izbral program, na podlagi katerega bodo imeli priliko slišati celo vrsto učinkovitih melodioznih in mogočnih zborov češke literature. Pažnjo so pa posvetili tudi nekaterim našim zborom, ki jih bodo izvajali na svojem programu. Vstopnice od 30 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjigarni. — Naslednja dva koncerta letošnje sezone bosta v petek 20. in v soboto 21. t. m. V petek 20. t. m. nastopita mlada slovenska umetnika Karlo Rupel in pianistka Zora Zarnikova. V soboto 21. t. m. pa bodo gostje iz

Trbovelj. Nastopil bo pianist Ciril Ličar s klavirskimi skladbami, dalje moški in mešani Zbor Trboveljskega Zvona in znameniti mladinski zbor Trboveljski Slavček, ki uživa danes vseobčni sloves. Koncert Trboveljčanov vodi akcijski odbor za pomoč trboveljskim rudarjem in bo ves dohodek namenjen za tamošnjo pomožno akcijo. Vstopnice za oba koncerta bodo v predprodaji v Matični knjigarni.

Preddavanje dr. Josipa Pretnarja »Po planinah južne Srbije«. Slovensko planinsko društvo si dovoli opozoriti svoje člane in prijatelje planin, da je predavanje dr. Josipa Pretnarja »Po planinah južne Srbije« nocoj v torek ob 20 v veliki dvorani hotela Union. Sedeži po 10 in 6 Din, stojišča po 4, za dijak po 2 Din bodo na razpolago od pol 20 dalje v Unionu. Planinci pridite vsi!

Centralni šolski zobni ambulatorij prične 16. oktobra zopet poslovati. Poleg odraslejših učencev in dijakov, ki naj se po možnosti priglase za zdravljenje v dopoldanskih urah, bo letos ambulatorij sprejel novi prvi razred, da se takoj popravi vsaka poškodba na stalnih kočnikih. Lanski prvi razred pa ostane naprej v oskrbi ambulatorija.

Nova restavracijska veranda. Ljubljanski podjetniki kažejo zadnja leta razveseljivo stremeljenje za modernizacijo svojih obratov. Med te spada v prvi vrsti tudi g. Peter Košak, lastnik znanega bar-buffeta v Prešernovi ulici. G. Košak je sedaj

Mariborske vesti:

Tam ob Treh ribnikih...

Mestni gozd za Trema ribniki je bil svoječasno eno najpriljubljenejših sprehajališč za Mariborčane. Danes pa si skoraj nihče več ne upa vanj iz strahu pred nevarnostjo, ki se je tu vgnezdila. Zdi se, da so vzeli gozd v zakup vsi temni elementi Maribora, ki se čutijo tu čisto domače in varne. Dogajajo se dan za dnem nasilstva in spopadi, tudi ponoči ni miru. Posebno žalostno je dejstvo, da se ti stanovanjci gozda rekrutirajo

Zborovanje mariborskih gostilničarjev. V ponedeljek popoldne je bil v dvorani hotela »Zamorec« sestanek Zdrženja mariborskih gostilničarjev in kavararjev ob zelo lepi udeležbi. Sestanek je vodil predsednik Zdrženja g. Valjak. Od strani oblasti pa sta bila mestni referent, ravnatelj Rodošek in zadružni nadzornik Založnik. Na sestanku so obravnavali predvsem tri važna vprašanja: vsedravnji kongres gostilničarjev v Belgradu, trošarino in davščino. Obenem so sklepali o regulaciji cen. O vsedravnem kongresu, ki bo letos 25. oktobra, je poročal predsednik Valjak. Iz dravske banovine bo šel poseben vlak. Tudi iz Maribora se obeta številna udeležba. O drugih vprašanjih je poročal tajnik Zdrženja g. Križanič. Glede trošarine je omenjal, da so velike sile na delu, da onemogočijo vladni načrt za spremembo trošarinskih predpisov. Opozarjal je na odmero trošarinske takse v Mariboru, ki je tozadevno v državi na četrtem mestu. V referatu o davku se je dotaknil zgradnine, pridobnine, računске takse in mestnih davščin ter sedanje davčne prakse. Zahteva po znižanju zgradnine, po novi odmeri pridobnine, ki se računa še vedno po stanju iz leta 1930 in po pavšaliranju računске takse, je splošna. Pri mestnih davščinah je omenjal previsoko trošarino na vinski mošt in cestarino. Po triurnem zborovanju je predsednik Valjak zaključil uspešni sestanek.

Koncertna turneja praških stražnikov. Varnostni stražniki v Pragi imajo odlični pevski zbor, ki bo nastopil v večjih naših mestih. Pričetek koncertne turnee bo v Mariboru, kamor prispejo v petek 13. oktobra v avtobusih. Sprejem praških pevcev bo okoli 14 pred glavnim kolodvorom, odkoder odkorakajo skozi mesto do vojašnice kralja Petra, kjer bodo nastanjeni. Zvečer priredijo koncert v kazinski dvorani, na kar opozarjamo mariborsko občinstvo.

1000 Din za zastavo. Bolezen je preprečila trgovskemu pomočniku Francu Detičku izvrševanje poklica. V brezdulju se je pričel baviti z vezanjem ter dosegel v tej stroki veliko uspešnost. Dokaz temu je lepo darilo, ki ga je prejel dne 2. oktobra. Detiček je izvezel lepo vojaško zastavo ter jo poslal v Belgrad na dvor. Te dni pa je prejel za zastavo 1000 Din, ki mu bodo v njegovem težkem položaju gotovo prav prišli.

Mrtvaški zvon. V Cankarjevi ulici 13 je umrla v starosti 75 let gospa Alojzija Černet. Blago pokojnice polože k večnemu počitku danes ter bo pogreb od hiše žalosti ob 14 na pobojsko pokopališče. — V Počehovi 51 je umrla komaj 31 letna posestnica gospa Kristina Polanec. Pogreb bo danes ob 16.30 iz hiše žalosti na Pobrežje. — Blagima ženama večni mir, žalujočim naše sožalje!

Sprememba posesti v Delavski koloniji. — Čimdalje več hišic v Delavski koloniji prehaja v druge roke. Veliko dosedanjih lastnikov je zašlo v stiske, da ne morejo odplačevati niti nizkih mesečnih obrokov občin. Iz prve zadrege se rešijo s prodajo, čestokrat pod ceno. Občina je bila svoječasno takim posestnim spremembam nasprotna, sedaj pa jih dovoljuje, da se sama izogne morebitni škodi.

Ne odgovarja dejstvu. Kakor se je sedaj ugotovilo, ne odgovarja policijska vest, ki smo jo tudi mi priobčili, o nenadnem odhodu gojenke IV. letnika tukajšnjega učiteljskega učnega D. B. dejstvu. Od pristojne strani se ugotavlja, da omenjena gojenka ni zamudila niti ene ure šolskega pouka.

Kolo sreče. Pri nedeljski tomboli NO se je zasmehljala sreča naslednjim: tri jurje je dobil postrežek Edo Škrbot, 1500 Din Gizela Piterman, 750 Din Jozef Windisch, 500 Din Marija Vrabl, 500 Din Jozefa Longin, 500 Din gospa Lekić, dve prešiti vatirani odevi Marija Makoter, špecerijo za štiri osebe za mesec dni Marija Rogalič, ustrojeno kožo za podplate Josip Stupar, kladivo dr. Ivan Slakič.

Potrebno čiščenje. V Delavski koloniji v magdalenskem predmestju so bile ceste zelo zapuščene. Prerastla jih je trava, da so izgledale, kakor pašniki. Sedaj so se jih vendar usmili. Perišče delavcev je že nekaj dni zaposlenih s čiščenjem in odstranjevanjem trave. Opozarjali bi pri tem zlasti na potrebno ureditev Komenskega trga, ki bi se v nekaj letih lahko razvil v prijeten park, če se bo za nasade bodi skrbelo ter jih primerno gojilo.

Liko v Meteljkovi. Obe stavbni podjetji, ki sta gradili v Meteljkovi ulici zasilno stanovanjsko hišo, sta postavili za Maribor nov rekord: stavba z 32 stanovanji je bila točno v 15 dneh pod streho ter se je v soboto že obhajal likof. Ker je stavba grajena iz votle in luknjaste opeke, ne bo potrebno, da bi se v surovem stanju sušila ter jo pričnejo sedaj takoj ometavati in urejati za stanovanjske vrhe. Do konca meseca mora biti namreč gotova in pripravljena za vselitev strank.

Kamnica razsvetljena. Te dni je bila dovršena v Kamnici pri Mariboru cestna razsvetljava, ki jo je montiral mestno električno podjetje. V celi vasi je nameščenih osem močnih cestnih svetilk ob cesti od Koprive do posestva šolskih se-

Z znanstvenega potovanja se je povrnil

zobozdravnik Dr. IURAJ KALLAY in zopet redno ordinira

Marijin trg 3

Telefon 27-82

zgradil na dvorišču krasno stekleno verando, ki pomenja v gostilničarski obrti v Ljubljani nov napredek. Lvoje in dobro izolirane stene, prav tako dvojna steklena streha, parketna tla in lepa oprema, sploh vsa nova veranda bo pomenila za oddiha željno občinstvo zelo privlačno točko.

Zastrupljenje s kininom. V bolnišnico so pripeljali 21 letno Klaro A., ki je pogoltnila 10 tablet kinina. Zastrupljenje je sicer kazalo v začetku nevarne znake, pozneje pa se je ob zdravniški pomoči dekletovo stanje zboljšalo ter je dekle že izven nevarnosti. Kaj je vzrok tega nenavadnega zastrupljenja, ni znano.

Fantovski pretep. Tudi včeraj, kakor vsak ponedeljek, so prišle v bolnišnico razne žrtve fantovskih pretepov od nedeljah. Najhujše je ranjen 44 letni kočar Tomaž Kuler iz Dol 40 pri Moravčah. Tega so fantje napadli in mu med pretepom zlomili levo roko.

iz same mladine obeh spolov, mnogokrat jedva šoli odrasle, ki tu propada moralno in telesno ter se bo iz nje tvoril kader zločincev in delamrznih ljudi. Osobito prizadeti so prebivalci okoli Treh ribnikov in Vinarija, ki žive v neprestanem strahu pred nasilnostjo in v nevarnosti za svojo imovino. Če kje, bi bile potrebne v tem gozdu česte racije, da bi se temeljito očistil.

Razsvetljava je povsem dovoljna. S tem so dobila javno razsvetljava vsa naselja v bližnji mariborski okolici razen vasi v radvanjski občini, ki so še zavite v temo.

Carinska skladišča bodo popravljena. Ker ni zaenkrat nič z zidanjem nove carinarnice, bo treba popraviti staro in sicer predvsem carinska skladišča ter leseno rampo pred njimi. Izvršila se bodo zaenkrat le najnujnejša popravila. Proračun za omenjena dela je določen na 110.000 Din.

Organiziranje šoferjev. Mariborski šoferji, ki so združeni v strokovnem pogledu v treh skupinah, snujejo enotno organizacijo in sicer v pravcu starostnega zavarovanja. V to organizacijo bi se včlanili vsi zasebni šoferji, lastniki avtomobilov in šoferjski uslužbenci mestne občine, da si na ta način oskrbijo svojo starost.

Vlomilci na obzoru. Par drznih vlomilskih poskusov, ki so deloma tudi uspešni, dokazuje, da se je pojavila v nižnjah mariborskega kriminalnega življenja nova vlomilska skupina. Tatvine pri belem dnevu in poskusi vrtanja blagajm dokazujejo to. V nedeljo popoldne je bil zopet izvršen vlom pri belem dnevu in sicer to pot na Tržaški cesti. Med časom, ko se je nahajala gospa Justina Babuder na tomboli, so ji napravili doma vlomilci nenapovedan obisk ter ji odnesli iz zaklenjenega stanovanja 700 Din gotovine in več zlatnine. Policija je neumorno na delu, da prepreči dolgoprstnem nadaljne podvige.

Celje

Pevska vaja ženskega zbora društva »Celjski zvon« danes odpade.

Koncert trboveljskih slavčkov, ki se je vršil v nedeljo popoldan v nabit polni dvorani Ljudske posojilnice, je znova dokazal, da uživa ta prvovrstni mladinski pevski zbor popolno priznanje tudi v Celju in da si je že s prejšnjimi nastopi, posebno pa še s sedanjim, le še bolj osvojil srca vseh, ki ljubijo lepo pesem in imajo ljubezen do trpeče rudarske mladine. Pred preadvajenjem je izpregovoril nekaj besed o zborovi turneji po Českoslovaškem in Dunaju skladatelj g. Emil Adamič, nato je pa zbor pod vodstvom svojega pevovodje gosp. učitelja Sulojga, ki je položil v ta zbor vso svojo ljubezen in trud, izvajal od točke do točke obširen program in odobravanja s strani občinstva ni bilo ne konca ne kraja. Lekrena želja vseh navzočih je bila, da bi nas kmalu zopet posetili in razveselili z lepo pesmijo.

Učiteljsko društvo celjskega in vranskega okraja je zborovalo v soboto ob skoraj polnoštevilni udeležbi članstva. Predsednik g. Gosak je v uvodnih besedah bodril navzoče k složenemu delu za učiteljski stan. Izmed dopisov je omenil, da se je društvo tudi tokrat izreklo proti pravemu zastopniku, če je pa potreben, naj ga plača sekcija. Prav toplo se je zavzelo društvo za učiteljski naraščaj in je sklenilo, ga tudi gmatno podpreti in mu tudi drugače vedno pomagati. Po poročilu o letošnji skupščini, so podali odborniki svoja letna poročila. Sledilo je predavanje profesorice gđe. Anice Cernejeve o osebnosti in vzgoji. Predavanje, ki je trajalo približno eno uro, je bilo giboko zasnovano in je podalo navzočim mnogo novih smernic pri vzgojnem delu.

Smrtna žetev. V celjski javni bolnišnici sta umrla Horjak Martin, 10 letni sin duinarice, Lahomno pri Marija Gradcu, in Marzidovšek Ivan, 61 letni rudar v Zabukovci; v Zalcu je umrl Rajh Anton, krojaški mojster v Celju, star 51 let. Prepeljan bo v Celje in bo pogreb danes ob 5 popoldan na mestnem pokopališču. N. v. m. p.

Smrtna posledica zastrupljenja s plinom. Včeraj zjutraj okrog 6 so našli na Dečkovem trgu št. 2 v kuhinji instalaterskega mojstra g. Inkreta njegovega 21 letnega sina mrlivega težati na tleh. Sin Leo je prišel pomoči domov, odprl plin, gotovo je mislil pogreti kako jed, pri tem mu je postalo slabo, plin je uhajal naprej in žrtev je postal edini sin Leo. Pokojni je bil znan kot zelo vester in priden fant ter izvrsten smučar. Težko prizadeti družini splošno spoštovanega Celjana izrekamo svoje sožalje, pokojniku pa večni mir in pokoj.

Ptui

Štiridesetletnica muzejskega društva. V začetku novembra t. l. obhaja ptujsko muzejsko društvo 40 letnico obstoja. V nedeljo 8. t. m. se je vršila odborova seja, na kateri so sestavili program proslave.

Orožniki so končno izsledili Janeza Kocmuta, ki je osumljen, kakor smo poročali, da je smrtonovarno ranil Marijo Janežev, posestnika v Janežkovskem vrhu pri Sv. Urbanu. Izročili so ga okrožnemu sodišču v Mariboru.

Slovenske domačije v plamenih

Požigalska roka neprestano na delu

Ptuj, 9. oktobra.

Požigi pri Sv. Lovrenču na Dravskem polju so na dnevnem redu. Komaj se je nekoliko poleglo razburjenje in strah ljudstva od prejšnjih požarov. Ostanke pogorelih domov še štrlijo kvisku, in že zopet je obiskal katastrofalen požar prebivalce Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Ob polnoči, ko so bili prebivalci cele vasi že v trdnem spanju, je nenadoma izbruhnil požar pri posestniku Pulku. Ogenj se je razširil na sosednje hiše posestnikov Eberla in Smolnikarja s tako naglico, da so bila gospodarska in stanovanjska poslopja vseh treh posestnikov v enem plamenu. Z veliko muko se je posrečilo rešiti le konje in govejo živino, dočim

so vinje in perutnina postale žrtve divjega elementa. Zgorelo je vsem trem posestnikom tudi vse pohištvo, obleka, perilo, vsi poljski pridejliki in gospodarsko orodje. Gasilci iz Sv. Lovrenca, ki so prihitali z gasilekim orodjem na kraj nesreče, so se morali omejiti le na obrambo sosednjih hiš, kar se jim je tudi posrečilo, sicer bi bila katastrofa veliko večja. Skupna škoda presega 100.000 Din, krita pa je le deloma z zavarovalnino. Na kak način je požar nastal, še ni pojasnjeno, zdi se pa, da ga je zanelila zlobna roka. V kratkih intervalih je v zadnjem času to že peti požar v tej vasi in je splošno mnenje ljudstva, da požiga domove našh kmetov zlobna roka.

Na cesti ustreljen

Ptuj, 9. oktobra.

Pri Sv. Andražu v Slov. goricah se je zgodil zagoneten zločin, ki je vznemiril vso tamkajšnje okolico. V noči od sobote na nedeljo so počili pred hišo nekega posestnika štirje strelji, ki so se čuli tudi v vas Slavščino. Vasičani so pohiteli v smeri, kjer so počili strelji ter našli na cesti 28 letnega dninarja Antona Kovačeca že umirajočega. Imel je štiri kroglice v telesu ter je kmalu izdihnil. Orožniki so aretirali nekega osumljenca in ga oddali v zapore ptujskega sodišča. Truplo pokojnega Kovačeca je bilo danes razteleseno.

Dva otroka-dvojčka zgorela

V vasi Dolnja Vrbova pri Gornjem Milanovcu v Srbiji se je v soboto popoldne zgodila hudota nesreča. Kmet Srečko Branković ima v vinogradu lesen hram, poleg katerega je zakuril ogenj. Branković je odšel po delu, v hramu pa je pustil svoja 5 let stara dvojčka, fantka in punčko, ki sta se igrala. Deklece je čez nekaj časa odšlo ven, fantek pa je ostal v hramu. Medtem pa so plameni ognja obližnili hram, ki se je vžgal. Hram je začel takoj z vso silo goriti in je zgorel, preden so iz Brankovičeve hiše, ki leži 400 m daleč, mogli priti pomagat. Ko je bilo leseno poslopje že vse v plamenu, je mala sestra planila v hram, da bi potegnila na varno svojega brata. Komaj pa je deklece bilo v gorčem poslopju, se je goreče tramovje podrla in oba otroka sga zgorela.

Prepovedana motociklistična dirka

V nedeljo, dne 8. t. m. bi se bila na Avalski cesti pri Belgradu morala vršiti motociklistična dirka. Ob cesti, po kateri bi imeli dirkatji dirkalci, se je nabralo silno mnogo občinstva, ki se je pripeljal na avtomobilih, motociklih in kolesih. Nastala je taka gneča, da sta se zgodili dve hudi nesreči, pri kateri so bili trije ljudje več ali manj ranjeni. Ker se občinstvo ni brigalo za varnost, je morala poseči vmes belgrajska policija in je dirko prepovedala.

— Pri prehlajenjih, hripi, vnetju vratu, zabreklosti bezgavk, živčnih boleznih, trganju v udih dobro dene, ako se s pol kozarcem naravne »Franz-Josef« grenčice poskrbi za vsakodnevno izpraznjenje črev. Po izjavah vseučiliških klinik se odlikuje »Franz-Josef« voda po zanesljivem učinku ob zelo prijetni porabi.

Streli za nevarnim žeparjem

V nedeljo ponoči so v Zagrebu prijeli nevarnega žeparja Rešo Kukiča, ki je bil že tolikrat kaznovan zaradi tatvin, da najbrž niti sam ne ve, kolikokrat. Kajpada je izgnan tudi iz Zagreba. Ker pa je bila prejšnji dan sobota, se je drzni žepar pomešal med pijane goste nočnih bencin, da bi jih, ko bi bili enkrat čisto pijani, okradel in izpraznil žepa. Imel pa je smolo. V Tkalcčevi ulici ga je zapazil policijski stražnik in ga hotel prijati. Kukič je ubral pot pod noge in začel bežati, stražnik pa kajpada za njim. Pa je bil Kukič hitrejši. Ko je stražnik videl, da ga ne bo mogel ujeti, je potegnil samokres in ustrelil v zrak. S tem je opozoril druge ljudi, ki so Kukiča prijeli in ga izročili stražniku.

Gospodična z brki

Iz Samobora poročajo zagrebški listi, da je tja prišla v petek, 6. t. m. čudna gospodična. V brivnico je stopila elegantno oblečena dama z lepo frizuro. Na levo uho je imela po najnovejši modi obešeno koketno čepico, kakor se sedaj gospodičam taka nošnja najbolj dopade. Brivec je gospodično prijazno poprašal, s čim ji more postreči. Gospodična pa je sedla na brivski stol in rekla, naj jo brivec obrije. No in brivec je res namilil obraz te elegantne gospodične in jo obрил. Imela je namreč močne brke in brado. Nato je gospodična odšla na sprehod po Samoboru ter srečala ondotnega policaja. Tudi ta se je zagledal v krasno frizuro in koketno čepico gospodične, vendar se mu je čudno zdelo, da ima ta gospodična tako čuden stas in da tako nekam trdo hodi. Uljudno se ji je predstavil in jo zaprosil, ali jo sme spremljati na policijsko stražnico. Gospodična je, hočeš nočeš, morala sprejeti prijazno povabilo nedobrodošlega kavalirja. Na policijski je spregovorila z močnim moškim glasom ter povedala, da je doma v Ptuj. Povedala je tudi, da je prav za prav nekajda bila moški, da pa je sedaj prav za prav ženska in je tudi kazala nekako zdravniško potrdilo. Pripovedovala je, da ji, ali da mu je ptujska policija dovolila nositi žensko obleko. Policija v Samoboru pa je bila mnenja, da jo take zadeve nič ne brigajo in da jo tudi taka gospodična nič ne zanima, vsled česar so ji na policijski pripočili, naj kar naglo izjane iz Samobora. In tako se je tudi zgodilo.

— Pri motnjah prebave, želodčnih, bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Celjski občinski svet

Zadnje sejo mestnega obč. sveta celjskega je v odsotnosti g. župana vodil podžupan g. Ravnikar. Sklenjeno je bilo, da bo stala brv čez Savinjo na starem mestu, dvignila se bo pa za 50 cm. — Glede delavskih dopustov je bilo sklenjeno, da ostane v veljavi dosedanj sklep. — Odkloniene so bile vse prošnje za podporo in je bil sprejet principijalen sklep, da take prošnje odklanja že mestno načelstvo samo. — Od okoliške občine se izterjajo vsi ostali stroški za policijo z obrestmi vred. — Potrjeni so bili obračuni celjske obrtne in nadaljevalne šole za 1932-33, za zadnje tudi za leto 1931-32. — Iz obračuna za leto 1932 je razvidno, da je imela mestna občina v tem času 6.131.000 Din dohodkov, 6.425.000 Din izdatkov, torej primanjilja 294.000 Din, ki se premanja na leto 1933. Primanjilja je tako velik, ker so padli dohodki skoro v vseh postavkah proračuna. Čisto premoženje mestne občine znaša 15.286.566 Din, dolgovi pa imata mestna občina 13.883.750 Din. Toda v tem niso všteta šolska poslopja, s čimer bi se čisto premoženje povečalo za okroglo 8.000.000 Din. — Treba bo izvršiti na podlagi poročila konservatorja g. dr. Steleta nekatera nujna popravila na Starem gradu, kar bo stalo skupaj okrog 12.500 Din, za kar je v proračunu 10.000 Din. Na dnevni red je prišlo tudi vprašanje prostora na Hribu sv. Jožefa, ki ga je mestna občina razparcelirala; na celu ene parcele imajo misijonarji servituta. Da se temu izogne, je mestna občina ponudila misijonarjem v zameno njivo. Drugih pogojev, ki jih je stavila misijonska družba, občinski svet ni osvojil. — Mestna občina celjska je pripravljena podaljšati na ljubljanski cesti javno razsvetljavo do gostilne Samec, če prevzame okoliška občina instalacijske stroške, mestna občina bi pa dobavljala tok brezplačno. — Ker je zadnja poplava uničila transformator pri bivši Pertinačevi tovarni na Sv. Lanovžu, bo mestna elektrarna priklopila celo kolonijo in Vehovarjevo tovarno na velike transformatorje pri novih tovarnah na Sp. Lanovžu. Ker bo jakost toka zvišana od 110 na 220 voltov, bo mestna elektrarna zamenjala 2 stari žarnici po 110 voltov za eno novo za 220 voltov, zamenjala bo tudi likalnike, števec itd., in sicer na svoje stroške. — Nato je bil sprejet sklep, da najame mestna občina pri Pokoninskem zavodu 750.000 Din posojila za nove retorčne peči v mestni plinarni.

Trbovlje

Več dela obetajo pri rudniku, en do dva dni na plačilno dobo. Nekaj bo že. Promet s pošiljanjem premoga v patentiranih lesenih zabojih se dobro razvija. Prednost te nove iznajdbe je v tem, da je les zaboja tako razgazan, da ga je mogoče takoj porabiti za podkuriti in ni treba več drugih drv.

Nogo si je zlomila žena gostilničarja Dolinška na Tereziji. Zadel je tako nesrečno, da se ji je kost v gležnju vsa zdrobila in ima odprto rano. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici.

Umrila je Glazar Marija, žena rudarja v Sušnikovi koloniji stara šele 43 let, vsled raka v črevesju. Bila je odlična krščanska žena, ki je s pogumno besedo znala tudi druge pridobivati za dobro stvar. Bog ji bodi za vse plačnik! — V bolnišnici v Zagrebu pa je umrla Urbančič Jožefa, žena rud. poduradnika, v starosti 50 let. Vseled težke operacije ji je odpovedalo srce. Prepeljali so je v Trbovlje in je imela lep pogreb. — Za jetiko je umrla 21-letna služkinja Selič Angela. Za srčno vodenico pa delavec v cementarni Mrhar Jože. Težavam življenja se je umaknil Zadobovšek Miha iz hiralnice. Bil je znan po Trbovljah, kjer je služil za hlappa, zadnja leta pa je živel v hiralnici. Imel je še željo, da bi bil v Trbovljah pokopan, kar se mu je izpolnilo. Umril je dan po preselitvi obč. hiralnice v Trbovlje. Naj počiva v miru! Preostalih pa iskreno sožalje!

Rečica ob Savinji

Stavbno gibanje. Na lepem rečičkem polju so se letos dvignile kar tri lepe hišice. Lepo vilo si zida gospod Stiglic Franc, župnik v Šmartnem ob Dreti, nadalje si je postavil prav čedno stanovanjsko hišo elektromonter Rejdo Aleks. Isto je storil tudi ključavničarski mojster Dietner. Napredujemo!

Dravsko poje

Prepolje. Gasilci so si dali blagosloviti novozgrajeno lopo za brizgalno in druge gasilske potrebešine.

Rače. Kaj zmore zlobna roka, se je pokazalo to jesen. Trgovcu s perutnino in posetniku Alojziju Ekartu je zgorelo v eni noči vse gospodarsko poslopje in orodje, med tednom pa kopa komaj posušene olave in nekaj dni nato še voz sena pod sosedovo streho.

Šoštani

Samoumor. Preteklo sredo si je končal življenje Ivan Drev, 26 letni brezposelni čevljar v Plešivcu pri Skalah. Mrtevga so našli na podstrešju, kjer je visel na vrvi.

Ukradeno kolo. Ob priliki nedeljske tombole v Šmartnem je nekdo ukradel kolo krojaškemu mojstru g. Usarju iz Libije. Kolo je znamke »Derby«.

Roko mu je razstrelilo. V sredo zvečer je streljal Franc Rednak, čevljarški pomočnik v Skalah, svojemu prijatelju za god. Dinamit pa se je predčasno vnel; eksplozija je bila tako silna, da mu je popolnoma odstrelila roko.

Poroča. V župni cerkvi sv. Mihaela se je poročil posestnik g. Tone Hriberšek z gđ. Štefko Tajnikovo. — Obilo sreče!

Gušlanj

Razveseljivo. Ze od leta 1915 ni bilo pri nas nobenega bogoslovca. Zadnji je bil g. Kotnik Šimen, ki je sedaj župnik v Podgori pri Slovenjgradu. Lansko leto pa sta vstopila v bogoslovje gg. Kotnik Jaroš in Jevšnik Viljem. Tudi letos se je odločil abiturijent Kotnik Janko za vstop v mariborsko bogoslovje. G. Kotnika Jaroša pa je letos mariborska škofija poslala na teološko fakulteto v Ljubljano. Tudi dva druga abiturijenta imamo letos. Sta to učiteljski kandidati Dolinšek in abiturijent realke, g. Večko, ki se prva na veterinarsko fakulteto v Zagreb. Prav veseli smo tega napredka, to pa tembolj, ker izhajajo vsi ti gospodje iz kmetско-delavskih vrst in bodo v bodošnjih poklicih kmetsko razumeli težnje in potrebe našega ljudstva. Vsem iskreno želimo srebe in božjega blagoslova!

Cerkveni vestnik

Za duhovnike bodo letos zadnje tridnevne duhovne vaje od 18. do 20. oktobra. Ker je še prostora, orizlasite se! — Vodstvo Doma.

Kdor za PALMO par dinarčkov plača, se na čevljih mu stoterno vrača. Dobiš jih pri vsakem čevljarju.

Kroni

Osebnost. Kot znano, je bil radi smrti notarja g. Tavzesa, na izpraznjeno mesto v Kranju zopet imenovan prejšnji notar g. Bakovnik Ivan. Ker pa g. Bakovnik radi boleznj zaenkrat sam službe ne more še nastopiti, je bil postavljen od notarske zbornice v Ljubljani kot vršilec dolžnosti kr. notarja v Kranju g. Ivan Ušlaker, notar z Vrh-njke in tukajšnji rojak, doma iz Predoselj pri Kranju.

Se vedno je čas, da si nabavite letošnje Mohorjeve knjige. Mohorjeva družba v Celju je letos natisnala nekaj izvodov knjig več, kot je bilo naročenih spomladi. Zato se vsak, ki ni knjig naročil spomladi, še vedno lahko naroči nanje. Prav toplo je tudi priporočiti knjige za doplačilo kot: dr. Gosar: Za nov družabni red; Krekove izbrane spise IV. zv.; dalje zelo lep roman iz Ciril-Metodovih časov: Kragulj, in povest: Njene službe. Je lepe in koristno knjigo ni denar nikdar vržen preč.

Škofia Loka

Krožek prijateljev Francije v Škofji Loki v ljudno sporoča, da je prejel na priporočilo francoskega konzulata v Ljubljani iz Francije večjo množino novih francoskih knjig. Da se oddolžimo za ta veliki-kodušni dar našega močnega zaveznika, je dolžnost vseh tistih, ki so večji francoskega jezika, da v čim večji meri posegajo po teh knjigah. Knjižnica bo v prostorih Gasilskega društva. Knjižnica bo članom brezplačno na razpolago. Članarina znaša Din 3 mesečno. Vsi meščani se v ljudno vabijo, da pristopijo h krožku in ga tako podpirajo v njegovem stremeljenju spoznavanja visoke francoske kulture. Letos se bosta vršila dva nadaljevalna tečaja in eventualno tečaj za novince in konverzijski tečaj. Zadnja tečaja sta odvisna od zadostnega števila prijavljenih. Tozadevni sestanek bo v torek 10. oktobra ob 18.30 v prostorih Gasilskega društva. V tečajih se bo predelala snov nižjih razredov srednje šole; zato se posebno priporoča staršem in sorodnikom otrok, ki se učijo francoščine v šoli; lažje bodo nadzorovali delo svoje dece in, če treba, tudi malo pomagali.

Gobarji. Toliko jih je kot gob. Poljanska dolina je med prvimi v državi za dobavo gob in res jih letos dobavlja toliko kot že dolgo ne. Kdor le more, gre v gozd po gobe, ki so marsikomu prinesle že lepe denarce. Prekupčevalci plačujejo sedaj kilo suhih gob okrog 50 Din.

Novo mesto

Novomeški francoski krožek otvori svoje učne tečaje, kakor hitro se bo priglasiло zadostno število obiskovalcev. Tečaji bodo trije: za učence osnovne šole, začetniški za odrasle in nadaljevalni za odrasle. Vsak po dve uri na teden. Solnina 20 Din na mesec. Tečaj za učence osnovne šole se bo vršil v osnovni šoli, ostala dva v gimnaziji. Tedenske ure se določijo v sporazumu s poslušalci. Vse informacije in vpisovanje pri učitelju francoščine na gimnaziji.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 10. okt.: 11.00 Šolska ura; Povodenj (Mir, Zor), 12.15 Plošče, 13.00 Čas, plošče, 18.00 Otroški kotiček (ga. Gabrijelčičeva), 18.30 Plošče, 19.00 Francoščina (prof. Prezelj), 19.30 Bežne slike našega juga (Aljančič Zdenko), 20.00 Revija slovenskih baritonistov. Sodelujejo gg. Likovič, Janko, brata Petrovič, Jug, Svigelj in Deržaj, 21.30 Čas, poročila, 21.45 Radio orkester, 22.30 Angleške plošče.

Sreda, 11. okt.: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13. Čas, plošče, 18. Komorna glasba, Radio kvintet, 18.30 Radio orkester, 19. Kaj je soditi o prvotnem enobitju človeka (Fr. Terzaglav), 19.30 Uvod v opero, 20. Prenos opere iz Ljubljane: Halka vmes čas in poročila.

Drugi programi

Torek, 10. oktobra: Belgrad: 20.00 Vokalni koncert, 21.15 Radio orkester. — Zagreb: 20.15 Koncertni večer (soprano, klavir). — Dunaj: 10.20 Odlomki iz opere Carostelec, Weber, 17.25 Violinski koncert, 19.00 Koncert simf. orkestra, 20.45 Komorni orkester. — Budimpešta: 18.30 Koncert vojaškega orkestra, 19.25 Hunjadi, opera, Erkel. — Leipzig: 16.00 Koncert simf. orkestra, 18.20 Vokalni koncert s spremljavo orgel, 21.00 Orkestralni koncert. — London: 21.00 Zborovski koncert. — Praha: 16.00 Koncert orkestra, 19.25 Duet na harmonikah, 21.30 Koncert godalnega kvarteta, 22.15 Salonski orkester. — Varšava: 18.20 Klavirski koncert, 20.00 Koncert simf. orkestra.

Sreda, 11. oktobra: Belgrad: 20. Prenos opere iz Ljubljane. — Budimpešta: 18.30 Koncert orkestra, 21.15 Car in tesar, opera (plošče). — Beromünster: 20. Così fan tutte, kom. opera, Mozart. — London: 20. Orkestralni koncert. — Mor. Ostrava: 19.25 Zborovski koncert. — Rim: 17.15 Radio orkester, 20.45 Koncertni večer. — Stuttgart: 20.10 Simfonični koncert, 18.20 Lalka glasba, 20. Stare pesmi, 21.15 Violinski koncert.

Pridobivajte novih naročnikov!

Koledar

Torek, 10. oktobra: Frančišek Borgia, spoznavalec; Daniel in tovariši, mučenci.

Novi grobovi

† Polkovnik Karel Potočnik. V nedeljo zvečer je umrl tragične smrti pri lovu na game gosp. Karel Potočnik, polkovnik v pokopju in eden najbolj uglednih prebivalcev S. are Loke. Gosp. Karel Potočnik je odšel z večjo škofjelosko družbo na lov v Kokro ter je bil namenjen streljati izključno le game. Okoli 9 zvečer je ustrelil lepega gameza. Še preden pa si je mogel ogledati svoj lovski plen, je Potočnika zadela kap. Lovci iz njegove družbe so prihitali in ga skušali z umetnim dihanjem spraviti k življenju, kar pa se jim ni posrečilo. Nato so ga prepeljali v Staro Loko, kjer je stanoval. Že med vožnjo pa je Potočnik izdihnil. Pokojnik je bil star 46 let ter je bil doma iz Kranja. V pokop je šel lani. Za pokojnikom žaluje poleg sorodnikov mnogo prijateljev in znancev. Truplo pokojnika prepeljejo danes v Ljubljano, kjer bo ob 3 popoldne iz cerkvice pri Sv. Križu pogreb na pokopališču. Žalujočim svojemc naše iskreno sožalje. Pokojniku na sveti Večna luč!

Ostale vesti

— Škofijski ordinariat ljubljanski naznanja sledeče: Več orientalskih menihov pobira po škofiji miloščno in trdi, da imajo za to priporočilo od škofjskega ordinariata. V resnici nima o od škof. ordinariata ne priporočila, ne dovoljenja. Kažejo tudi listine s podpismi in pečati rimskih oblasti. Tudi te listine jih ne upravičujejo za pobiranje milodarov. Gl. dr. Ušeničnik, Pastoralno bogoslovje, 2. izdaja, str. 76 in Škofijski list 1932, stran 94.

— Javna zahvala. Pripravljalni odbor I. kongresa zveze mladih intelektualcev čuti dolžnost, da se javno zahvali vsem, ki so šli pripravam na roko. Tako se predvsem zahvaljuje rektorju ljubljanske univerze in predesniku Zveze duševnih delavcev g. prof. M. Slaviču za pokroviteljstvo, mestni občini ljubljanski za izkazano podporo, upravitelju Dopsne trgovske šole g. prof. Krošlu za lokal in vodstvo kongresa, ravnateljstvu OUZD za dvorano, našemu časopisu za objavo, vsem poslanim zastopstvom korporacij in kulturnih institucij, referentom in vsem udeležencem, ki so omogočili, da je naš kongres dne 3. septembra t. l. v Ljubljani uspel.

— Vajeniški dom v Ljubljani. Kr. banska uprava razglasa: Dne 8. septembra t. l. se je oficijelno otvoril v Ljubljani od banske uprave podpirani vajeniški dom, ki ima prostora za 120 gojencev. Prebivalstvo se opozarja na ta zavod s pripombo, da so pogoji za sprejem vajencev turadno soba št. 4, med uradnimi urami na vpogled.

— Roblekov dom na Begunjski ostanke do nadaljnjega oskrbovan samo od vsake sobote popoldan do ponedeljka zjutraj.

— Pevski tečaj Učiteljskega pevskega zbora JUU v Ljubljani se prične 12. oktobra ob 9 v Glasbeni Matici.

— »Slomšek — naš duhovni vrtnar« (spisal Etbin Bojc) je knjižica, ki bi jo moral imeti vsak naš pedagog in ljubitelj našega Slomška. Knjižica je zelo poceni (samo 12 Din), tako da si jo more nabaviti vsakdo. Naroča se v »Novi založbi«. — Slomškov duh naj nam kaže pravec pri našem narodno-kulturnem delu. — Sežite po njej!

— »Jugoslavija«, izbrane jugoslovanske koračnice. Kapelnik dr. Jos. Čerin je dovršil orkestralno skladbo, vrsto jugoslovanskih patrijotičnih in drugih koračnic. Skladba bo našim godbam dobro došla za razne prilike. Instrumentirana je za godbo na pihala, aranžma za salonski in godalni orkester bo v kratkem zgotovljen. »Jugoslavija« se dobi pri kapelniku dr. Čerinu brezplačno v prepis.

— Parna kopelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, Miklošičeva cesta 20, je od 10. oktobra dalje zopet redno odprta in sicer za moške ob torkih in sobotah, za ženske pa ob sredah in petkih vsakokrat od 14 do 18. Pršne in kadne kopeli so razen ponedeljkov odprte vsak dan za moške in za ženske od 8 do 19, ob nedeljah in praznikih pa od 9 do 12.

— Nova naprava za luščenje graha in ječmena. Novosadska tovarna konzerv »Kulpine«, ki od leta do leta razširja svoj obrat, je te dni izdelala moderno napravo za luščenje. Ta naprava luči, klasificira in gladi suho-rumeni, takozvani Viktoriagrah, kmalu pa bo tudi predelala za pijačo ječmen-ček lastne produkcije. Luščeni grah se je dosedaj uvažal iz inozemstva, kar je bilo v zvezi z visoko ceno in velikimi transportnimi stroški in zato je poraba zelo padla. Ker bo tovarna predelovala prvovrstne izdelke veleposestnika Djoke Djundjerskega, predsednika tovarne, zato bo mogla dati najboljše blago po zares nizki ceni. Upravičeno je torej upanje, da bo ta okolnost ugodno vplivala na porabo.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20

Torek, 10. oktobra: »Okence«. Gostovanje drame v celjskem mestnem gledališču.

Sreda, 11. oktobra: »V agoniji«. Red B.

Četrtek, 12. oktobra: »Zajec«. Premijera. Red Četrtek.

Petek, 13. oktobra: Ob 15 »Komedija zmešnjave«. Dijaška predstava po globoko znanih cenah. Izven.

Opera

Začetek ob 20

Torek, 10. oktobra: »Pikova dama«. Gostuje ga. Zinka Kunčeva. Red A.

Sreda, 11. oktobra: »Halka«. Red Sreda.

Četrtek, 12. oktobra: Zaprt.

Petek, 13. oktobra: »Luizac«. Red C.

Junakom v spomin!

V Medjidiji v Dobrudži se je naš kralj Aleksander poklonil pomenu padlih dobrovoljcev, ki so jim postavili spomenik, kakor ga vidimo na sliki.

Marx in pasji grob

I. Grinevski pripoveduje v članku »Na grobu Karla Marksa« *v moskovski »Pravdi«* o velikem ogorčenju, katerega je doživelo zastopstvo udarnikov in delavcev SSSR, ko je obiskalo grob v Londonu. Delavci so bili razburjeni. Njih mrki zamišljeni obrazi so žareli od navdušenja in hrepenenja po borbi. Počastili so Marksove ostanke in v molku hoteli oditi. A nepričakovano so zagledali v bližini Marksovega groba ogromen obelisk iz sivga marmornja. Iz votline na spomeniku je gledal pasji gobec. Romarji so obstali in se prepirali, da res vidijo pasji grob... Na grobu je stal nežen napis v spomin zvestega dobrega psa, vdanega prijatelja in budnega čuvaja. Razburjenje sovjetskih odposlancev je bilo brezmejno. Kako je mogoče, da so angleški socialisti dovolili, da se pokoplje prav blizu Marksa pes, se vprašuje »Pravda«*. Sklenili so, da bodo po povratku na Rusko takoj priredili protestno zborovanje.*

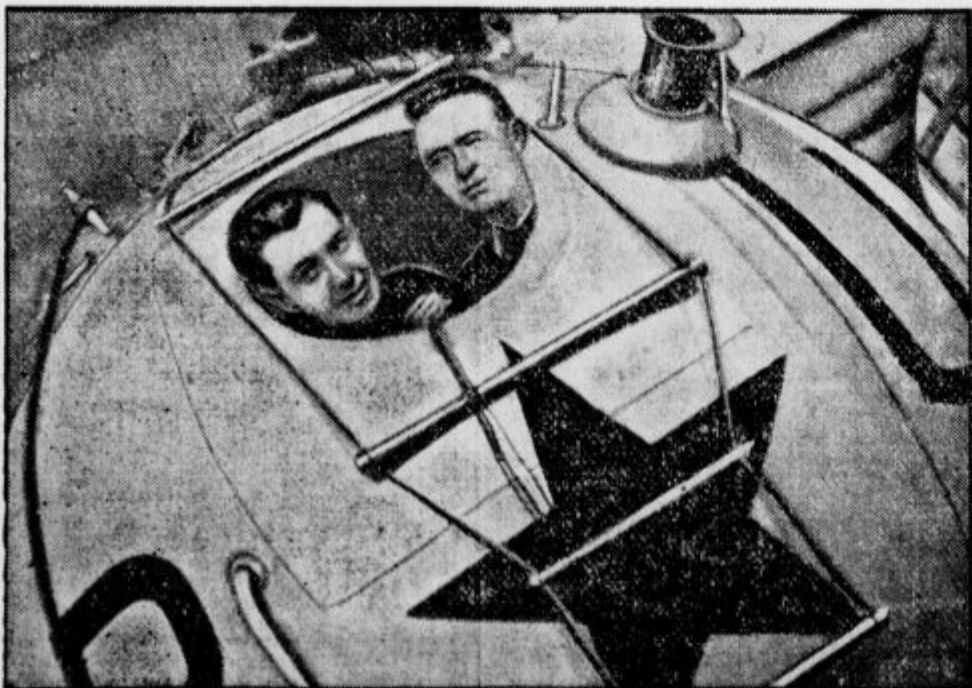

Charles Kingsford-Smith, slavni angleški letalec, se pripravlja na polet iz Anglije v Avstralijo. Rad bi pobil vse dosedanje rekorde.

Odvetnika veže dolžnost

Vzključno sodišče v Rockfordu (država Illinois) je izdalo načelno razsodbo v zadevi, ki je zelo razburila ameriške odvetnike. Neki Henry Olsome, ki je bil pred šestimi leti po nedolžnem obsojen radi umora, je po prestani kazni zapustil ječo in tožil svojega odvetnika Harryja Northa. Dokazal je, da ga je odvetnik preslabo branil. Čeprav je vedel za imena dveh mladeničev, ki sta bila krivca umora, ju je zamoledal in prepustil Olsomea njegovi usodi. Nesrečnejš je komaj ušel električnemu stolu. Sodniki so priznali, da je zagrešil odvetnik »hudo vmemarnost«. Olsome je dobil 29 tisoč 250 dolarjev zahtevane odškodnine. Odvetniška zbornica v državi Illinois je upoštevala posledice in črtala Northa iz liste svojih članov.

19 kilometrov nad zemljo

Gandola ruskih letalcev, ki so se te dni dvignili v stratosfero in sicer 19.000 m visoko ter tem pobili Piccardov rekord. Picard se je dvignil samo 16.200 m. Na levi gleda iz gondole Prokoviev, ki je vodil ekspedicijo.

Zadnje žrtve svetovne vojne

15 let po nedolžnem v zaporu

Julija 1916. leta so bile Zedinjene države pripravljene na udeležbo pri svetovni vojni. Vladni zaupniki v Washingtonu so že vedeli, da se bo kmalu postavil prezident na stran antante. Dežela se je hudo razburjala. Pristaši vojne so hoteli pogreti prebivalstvo in povsod prirejati protinemška zborovanja. Navzoči so klicali: »Mi smo pripravljeni!« *in korakali v strnjenih vrstah pred prireditelji. Tudi v S. Francisku so priredili dne 22. julija slično »parado ameriške pripravljenosti«. Ob 14.6 popoldne se je razletela sredi spreveda bomba, ki je usmrtila 10 in ranila 40 ljudi. Navzoči so zbrali v prahu in krvi na kraju nesreče več revolverjskih nabojev različnih števil: 22, 32 in 38 kalibrske. A to je bilo tudi vse. Nihče ni bil opazil zločinca, in oblasti niso imele nikakih osebni dokazov.*

Billing in Moony.

Državni pravdnik v S. Francisku je dobil strogo naročilo glede ugotovitve krivcev in je mobiliziral vse policijske moči. Stražniki niso ničesar našli kljub vsemu prizadevanju. A števalni zasebni detektivi, ki so jih privabile razpisane nagrade, so imeli več sreče. Kmalu so zaprli delavca Billinga, pri katerem so našli na stanovanju naboj »iste velikosti«. Billingov tovariš, Moony, je bil takrat odsoten iz S. Franciska. Cital je v dnevnikih o Billingovi aretaciji in takoj brzojavil na policijo, da bo po hitel nazaj in razbremenil prijatelja, s katerim je bil preživel ves usoden dan 22. julija. Stražniki so pričakovali Moonyja na kolodvoru, in je moral takoj v zapor.

Obsodba.

Razprava se je pričela že po tem, ko so bile napovedale Zedinjene države vojno Nemčiji. Zagovorniki so hoteli dokazati nedolžnost obtožencev s sliko, posneto na dan zločina. Kazala je skupino gledalcev slavnosti na stehi neke hiše. Zraven so bili tudi Billing in Moony s soprogo. Ura v zlatarjevi izložbi v pritličju istega poslopja je kazala na sliki 2 uri in 1 minuto. Bomba se je razpočila točno 5 minut pozneje na mestu, ki je bilo od hiše nad eno miljo oddaljeno. Državni pravdnik se je skli-

ceval samo na izjavo dveh jako dvomljivih prič, izgubljenke Estelle Smithove in brezposelnega natakara Macdonalda, ki je bil vdan kokainu. Oba sta pod prisego izjavila, da sta videla Billinga z Moonyjem na kraju zločina. Porotniki so bili v dvomu, a to je bilo med vojno in bomba, ki so jo vrgli Nemci ali anarhisti, je zahtevala 50 človeških žrtev. Naposled je odločila izjava nekega Oksmana, ki je tudi prisegel, da je videl osumljenca v množici. Trdil pa je, da je bilo to pol ure pozneje, kakor sta pravila Macdonald in Estella Smith. Ta razlika s fotografijo vred je rešila obtoženceva življenja. A porotniki so le nadomestili električen stol z doživljenjsko ječo.

Kriva prisega.

Šele po koncu vojne, ko so se pomirili duhovi, se je posrečilo odvetnikom postaviti na laž vse tri priče. Dokazali so, da je bil Oksman usodnega dne 80 milj daleč od S. Franciska. Estella Smith je priznala, da je govorila neresnico. Macdonald, ki je zapustil Kalifornijo, je prostovoljno izjavil v New Yorku, da je bil podkupljen po zasebnih detektivih, ki so mu izplačali del nagrade za »potrebno« *izjavo. Zagovorniki so naprosili kalifornijskega gubernatorja za pomilostitev po nedolžnem obsojenih, a prošnja je bila odbita.*

Pravi krivci.

Šele leta 1929 je poklical neki Lewis Smith na smrtni postelji policijskega nadzornika in mu nedvomno dokazal, da je bil atentat delo njegovih rok. Zdaj so prosili za pomilostitev tudi sodnik in nekdanji porotniki, ki še niso umrli. A gubernator je zopet ostal neizpros.

Nove prošnje.

Tako je preteklo 15 let. Billing in Moony sta slejkoprej v ječi. Kalifornijske postave smatrajo sodnijski odlok za neomajen. Samo gubernator lahko pomilosti obsojence. Usoda nesrečnejšev je tako razburjala javno mnenje, da je pričel nabirati podpise za pomilostitev priljubljen newjorški župan Jimmy Walker. Objavil je v dnevnikih pismo umirajoče 80-letne matere, ki ne sme pred smrtjo vzeti slovo od sina. Walker zahteva »rešitev dveh zadnjih vojnih žrtve«, če res hoče prečeti Amerika novo dobo svojega življenja.

Proces se je zdaj obnovil.

Kaj je ostalo od lepega mesta

Samo to je ostalo od lepega pristanišča Tampico, ko je prenehal divjati strašni orkan. Vihar je dvignil iz struge tudi reko Panuco, ki je mesto še poplavlja.

Samostan so opustošili

Iz Barcelone poročajo, da so v mestu Gandija neznanci vdrli v jezuitski samostan in ga opustošili. Uničili so tudi dragocene podobe.

Smučarjeva poroka

Dr. Kristo Gulemetov, znani bolgarski športnik, je obhajal svojo poroko v kapelici vremenske opazovalnice na vrhu 3.320 m visoke gore Musale. Sneg je že pobelil hrib. Ženin, nevesta in priče so prišli k poroki v smučarskih oblekah. A ko je zagledal pravoslavni duhovnik nevesto v hlačah, je odpovedal poroko, ker je žalila ta nošna spodobnost. Omehčal se je šele po dolgih prošnjah, ko mu je prisegel ravnatelj opazovalnice kot hišni gospodar, da smučajo vse ženske v moški noši.

V Španiji še vedno vre

Španska kriza je bila začasno rešena. Vlado je sestavil Barrioz s pomočjo socialistov. Borba med predstavniki raznih političnih gibanj se kljub temu nadaljuje. Od leve proti desni: predsednik republike Zamorra, ki je nasprotnik socialistov in bi rad razpustil zbornico, v kateri gospodarijo socialisti; nekdanji ministrski predsednik Azana, voditelj socialistov in nasprotnik vsake koalicije z meščanskimi strankami; polkovnik Macia, ministrski predsednik Katalonije, ki je v neprestanem boju z Madridom.

Socialna pricezin'a

Holandska prestolna naslednica Julijana se bavi s proučevanjem narodno-gospodarskih in socialnih vprašanj. Slika nam kaže Julijano, ko predava v radiu o pobijanju brezposelnosti.

Ognjenik bruha

Ognjenik Merapi na Javi že neprestano bruha več dni. Lavo meče nad 50 m visoko, medtem ko se pepel dviga več sto metrov v zrak. Vsa pokrajina naokoli je v pepelu. Že pred 3 leti je ta ognjenik uničil 40 občin in takrat je prišlo ob življenju 1300 ljudi. Ljudstvo se seveda silno razburja. Dan na dan pričakujejo hujše eksplozije, ker se je ognjenikovo žrelo že pri bruhanju l. 1930 zamašilo.

Na zadnji usnjarski razstavi v Londonu, kažejo stroj, ki natančno premeri nogo vsakemu kupcu. Na podlagi te mere mu potem v prodajalni dajo primeren čevlji, ki ga ne bo tiščal.

Pepček, zakaj pa še vedno tako grdo pišeš? Če bi lepše pisal, potem bi mi gospodična našla še več napak.

Sport

Pripravljajmo se na smučanje

Še dobra dva meseca in zopet se bomo podali v belo zimsko naravo. Zakaj tudi ne? V svežem in čistem zimskem zraku se zelo razgiblje, obenem pa damo duška svojem veselju v smučanju, ki ga po pravici imenujemo kralja vseh zimskih sportov. Izurjenjši se podajo v višje lege ter delajo daljše ture in izlete v naših planinah, ki se baš v zimskem času pokažejo v vsej svoji krasoti. Kdor še ni videl naših planin v zimskem času, ta ne pozna zimске lepote. Raj na zemlji bi lahko imenovali to bajno krasoto naših gorskih velikani, kadar se leskečejo v solnčnem svitu.

Dostopen pa je ta svet v zimskem času samo s smučmi. Zatorej, kdor hoče tedaj v planine, se mora brezpogojno priučiti smučarske umetnosti. Prav gotovo je želja vseh prijateljev bele umetnosti, da se seznanijo s to zimsko-sportno panogo. Nekateri se boje priučiti, češ, saj se zlepa ne bom priučil, drugi zopet pričejo sami brez vsakega pomena, tretji se pa podajo kar v težnji na snegu, meneč, da jih bo že smučarski učitelj vse naučil. Pri tem pa ne pomislijo, da je treba telo preje temeljito pripraviti za napor, ki se nam stavi pri smučanju in ga še prav posebej privaditi v ravno vesljo, ki igra ravno pri smučanju izredno važno vlogo. Jasno, da tem ne more iti delo izpod rok, osobito, če so začetniki in se ne bavijo z nobenimi drugimi telesnimi vajami. Zato se ne smemo prav nič čuditi, če kdo že takoj prvo leto obupa. V tem pogledu je naš nežni spol še dokaj vztrajen, mnogokrat celo bolj kot moški, to pa zopet zato — pa prosim brez zamere — ker je smučarski sport služajno tudi modern. Posledica tega je, da je baš v smučanju toliko nesreč ne samo pri nas, ampak tudi drugje. Saj so ravno pred kratkim ugotovili na osrednjem uradu za telesne vaje v Berlinu, da je smučanje najbolj nevaren sport in so ga glede

na to uvrstila na prvo mesto v sportni nevarnosti tabeli. Da ne bomo delali smučanju v tem pogledu le prevelike krivice, je treba takoj poudariti, da izvirajo nevarnosti predvsem iz teh-le razlogov: prvič, ker so smučarji preveč korajžni in drugič — in to je glavno — ker ni telo tako vsestransko izvežbano, da bi se mogel smučar v vsakem položaju obvladati. Prav je, da si korajžen in tudi potreben je korajža, zlasti pri smučanju, toda prevelika korajža, in če se na smučih še ne počuti bog-sigavdi kako domačega, je pa vendar nesmiselna. Kdor misli, da je drznost vse, naj gre na kako večjo skakalnico in videl bo, da ga bo takoj minula, če se mu ne bo morda še kaj hujšega pripetilo. Previdnost je pri smučanju še prav posebej na mestu.

Iz prednjega torej vidimo, da je nujno potrebno prav za vsakogar, pa naj si bo to izvežban smučar ali začetnik, da svoje telo dodobra predela z gotovimi telesnimi vajami, predna se poda na smuč. Lansko leto je bilo že nekaj tozadevnih tečajev širom naše domovine in letos bo krog onih prijateljev belega sporta, ki se bodo bavili z gimnastiko, brez dvoma še večji. Kajti kdor je v predsezoni dobro pripravil svoje telo za smuko, ta ne bo teh predpriprav nikoli več opustil, ker ve predobro ceniti njene koristi. Sicer se bodo še dobili ljudje, katerim se zdi ta predpriprava nepotrebna, meneč, da je vse delo smučarja na snegu, toda prepričan sem, da bodo tudi ti slej ko prej prišli do spoznanja, da smučar teh vaj ne more pogrešati, celo bolj jih potrebuje kot marsikak drug sportnik. Če izvaja gimnastiko in telovadi na orodju skozi celo leto najboljši norveški in svetovni skakalec Birger Ruud, menda mi ja ne bomo dvomili o koristi teh vaj. O tem kakor tudi o gimnastičnih vajah samih pa prihodnjik.

I. K-er.

Zaključek balkanske olimpijade

Jugoslavija na drugem mestu.

V nedeljo se je zbralo na zaključnem tekmo-vanju balkanskih iger v atenskem stadionu nad 60.000 gledalcev. Kljub temu, da v naši reprezentanci niso bili vsi najboljši, kar jih premoremo, smo vendar ostali na drugem mestu, ja še več, daleč bolje smo odrezali, kakor prejšnja leta. Rezultati zadnjega dne so naslednji:

Tek na 110 m zapreke: 1. Mantikas (G.) 14.9; 2. Ivanović (J.) 16; 3. Banšćag (J.) 17.

Tek na 400 m: 1. Nemeš (R.) 51.4; 2. Pasi (G.) 51.6; 3. Stavrinovs (G.) 52.4.

Tek na 1500 m: 1. Zukapos (G.) 4:12; 2. Georgakopoulos (G.) 4:12.4; 3. Krevs (J.) 4:13; 4. Manea (R.) 4:15.

Staleta 4x100 m: 1. Grčija 43.3; 2. Turčija 44.4; 3. Jugoslavija 45; 4. Rumunija 45.2.

Maratonski tek: 1. Gal (R.) 3:02; 2. Kiriakides (G.) 3:05; 3. Sporn (J.) 3:14; 4. Figaro (B.).

Metanje kopja: 1. Mihalopoulos (G.) 57.28 m; 2. Palageorgij (G.) 55.94 m; 3. Kovačević (J.) 55.68.

Troskok: 1. Paterakis (G.) 13.89 m; 2. Mikš (J.) 13.72 m; 3. Labrakis (G.) 13.23 m; 4. Selim (T.) 13.01 m.

Skok ob palici: 1. Dohčev (B.) 3.90 m; 2. Andrianopoulos (G.) 3.70 m; 3. Mitrofanis (G.) 3.50 m; 4. Banšćag (J.) 3.40 m.

Končni plasma v celokupni letošnji balkanski olimpijadi izgleda torej tako-le:

1. Grčija 169 točk; 2. Jugoslavija 119 točk; 3. in 4. Turčija in Rumunija po 61 točk; 5. Bolgarija 53 točk in 6. Albanija 7 točk.

Banska uprava: Okrož. uradu

V nedeljo bosta merili svoje moči banska uprava in Okrožni urad, namreč uslužbenici obeh označenih uradov se bodo spoprijeli na zelenem polju v nogometu ali »nogobcu«, kakor imenujejo nekateri to sportno panogo. Sicer smo imeli v zadnjem času že nekaj sličnih prireditve za razne dobrodelne namene, vendar bo nedeljska prekašala vse dosedanje. Že sestavi obeh moštev, katerih niti eni niti drugi še niso izdali, jamčita, da bo prireditve vsestransko zadovoljila. Ker bo skušalo zlasti naše javno uradništvo dostojno zaključiti tovrstne sportne prireditve, smo uverjeni, da ne bo nikogar, ki si tega zanimivega srečanja ne bi ogledal. Ker pa je ves dohodek namenjen našim ubogim poplavljenecem, pričakujemo, da bo tudi naša javnost — sportna in nesportna — etorila svojo dolžnost s tem, da se odzove povabilu prirediteljev.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje s seje p. o. dne 4. oktobra 1933.)

Odobrijo se prijateljske tekme v nedeljo dne 8. t. m. Trbovlje: 1. Olimp v Trbovljah ob 10. — Retje: 1. Sloga, Zagorje ob 10 v Trbovljah. — Enakost: Jadran na Jesenicah.

Poziva se igralce gosp. Draksler Ivan (Sloga, Ljubljana), da v roku osmih dni poravnava vse obveznosti do prejšnjega kluba Hermes, Ljubljana, ker v nasprotnem slučaju bo črtan iz seznama verificiranih igralcev.

Poziva se Jugoslavija, Celje, da sporoči do prihodnje seje, ako obstoje kakšni zadržki proti verifikaciji igralca Gobca Zdravka za drug klub, in da pošlje njegovo savezno izkaznico.

Prvenstvena tekma Sloga: Sava, določena za 1. oktober 1933 v Sevnici, se preloži na pomladansko sezono zaradi nerabnosti obeh igrišč po povodnji v Sevnici.

Poziva se SK Rapid, Maribor, da v roku osmih dni poravnava ves dolg pri LNP, ker v nasprotnem primeru se ga bo suspendiralo.

Verificirajo se s pravico takojšnjega nastopa za Krški SK v Krškem: Kaplan Albin, Preskar Josip, Preskar Alojz, Štrubelj Franc, Šusteršič Zvone, Bizjak Franc, Stenčič Alfred, Lilleg Anton, Ivačić Ernest, Jedretič Rudolf, Cajnko Radovan, Falkner Alfred, Dolenc Emil. — Za Svobodo, Vič: Šmid Matevž. — Za Železničar, Maribor: Ruščuklić Djordje, Sigulin Marjan, Jemšac Josip. — Za Slovan, Ljubljana: Sinčec Ivan. — Za Sloga, Ljubljana: Podrekar Ludovik, Ninković Jovan.

S pravico nastopa dne 14. oktobra 1933 za SK Litija, Litija: Strniša Marjan, Gorenc Franc. — Za SK Zagorje, Zagorje: Juvan Rudolf. — Za SK Domžale, Domžale: Jovič Josip. — Za Korotan, Kranj: Mravljec Oskar.

S pravico nastopa dne 7. oktobra 1933 za mednarodne dne 27. decembra 1933 za prijateljske in dne 29. marca 1934 za prvenstvene tekme se verificira za Železničar, Maribor: Gomolj Mirko. — S pravico nastopa 14. oktobra 1933 za mednarodne, 4. januarja 1934 za prijateljske in 4. aprila 1934 za prvenstvene tekme se verificira za Železničar, Maribor: Pekar Stojan.

Popravlja se verifikacija igralca Svetica Vili-balda za Ilirijo, Ljubljano, tako, da ima pravico takojšnjega nastopa za vse tekme.

Vzame se na znanje izjave igralca Juža Vinka, da preklicuje svojo prijavo za Ilirijo, Ljubljano, ter da ostane še nadalje član Primorja, Ljubljana. Izjava igralca Kolarja Franca, da preklicuje svojo prijavo za Maribor, Maribor, ter da ostane še nadalje član Svobode, Maribor, nadalje izjava igralca Gottlieba Valterja, da preklicuje svojo prijavo za Maribor, Maribor, ter da ostane še nadalje član Rapida, Maribor.

Čitajo se s pravico takojšnjega nastopa za Enakost, Jesenice: Kureš Ciril, Knific Mirko, Knific Josip, Wergles Karlo, Wister Teodor, Justin Franc, Ogrinc Franc, Pančur Rudolf, Manfredo Alfred, Koren Viko, Gregorčič Josip.

Suspendira se do nadaljnjega igralec Sočan Julij (Ilirija, Ljubljana), dokler ne poravnava svojih obveznosti do prejšnjega kluba Primorja, Ljubljana. —Tajnik II.

SLUŽBENO IZ LNP.

Po nalogu JNS se je izvršilo ponovno žrebanje tekem prvorazrednih klubov LNP, in sicer: 15.10. Čakovci: Ilirija, Železničar: Rapid, Celje: Hermes. 22.10. Celje: Čakovci, Ilirija: Hermes, Rapid: Maribor. 29. 10. Celje: Ilirija, Čakovci: Maribor. 5. 11. Hermes: Maribor, Železničar: Ilirija, Celje: Rapid. 12. 11. Železničar: Celje, Ilirija: Maribor. — 19. 11. Železničar: Maribor. 26. 11. Hermes: Rapid. 3. 12. Ilirija: Rapid. Igra se vedno na igrišču prvoimenovanega kluba.

V Ljubljanskem drugem razredu, skupina a) se izpolni po Iliriji izpraznjeno mesto s SK Marsom, ki odigra tekme izžrebane za Ilirijo. — Izjava Javornika (dopis 61-33 od 4. t. m.), da ne nastopi v prvenstveni tekmi 8. t. m. v Kranju proti Korotanu, se vzame na znanje ter se tekma verificira 3:0 p. f. za Korotan.

CELJSKI SPORT

V nedeljo dopoldne se je vršila na igrišču pri Skalni kleti II. razredna prvenstvena nogometna tekma med SK Atletiki in SK Šoštanjem. Atletiki so zmagali s 5:0. — Višek dneva pa je bila I. razredna prvenstvena tekma med I. SSK Maribor in SK Celje. Tekma, ki se je vršila na Glaziji in pri kateri je bilo navzočih nad 600 gledalcev, je za Celje navse častno izpadla. Celje je zmagovalo proti dosedanjemu podveznemu prvaku s 4:1 (3:1). Častni gol za Mariborčane je padel v 15. minuti prvega polčasa. Sodil je g. Cimperman iz Ljubljane.

★

V tenis-dvoboju Jugoslavija:Madjarska, ki se je vršil v soboto in nedeljo v Zagrebu, je zmagala Jugoslavija z 2:1.

SK Ilirija — smučarska sekcija. Občni zbor sekcije se vrši dne 11. t. m. ob 20 v klubski sobi kavarnе Evropa. Dolžnost vsakega je, da se občnega zbora udeleži.

ZSK Hermes v Ljubljani priredi v nedeljo ob 14 medklubske dirkalske in motociklistične dirke na svojem igrišču v Šiški. Spored dirk je objavil naš list v soboto 9. t. m., na dirke-same se pa še povrnemo.

Nova smučarska sekcija v Ljubljani. ASK Primorje si je osnovalo v svoji sredi še smučarsko sekcijo, tako da bo klub lahko postregel svojim članom tudi s to, izredno lepo sportno panogo. Na tozadevnem sestanku se je izvolil odbor, čigar naloga bo, da vse potrebno pripravi, da sekcija ne bo živovarila, ampak se bo prav resno bavila z najlepšim zimskim sportom — s smučanjem. Dogovorili so se udeleženci tega sestanka glede dela v bližnji bodočnosti, zlasti glede tečajev, tako gimnastičnih kakor onih v terenu. Ker ima klub na razpolago tudi na tem polju nekaj izvežbanih moči, ni samo obstoje, temveč tudi napredek smučarske sekcije Primorja zasiguran.

SK Korotan. Danes ob 20 redna seja upravnege odbora. — Lahkoatletika sekcija. Redni trening ta teden v sredo in petek ob pol 7.

FOTOAPARATE

svetovnih torčk Zeiss-Ikon, Roden-stock, Voigtlander, Welta, Certo itd. itd. uva vedno p zalogi

FOTOTRGOVINA JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5

KULTURNI OBZORNIK

Iz gledališč

Vombergarjeva, Voda' v Mariboru

Jože Vombergar, ki se je nenadoma in iz trenutka pojavil na obzoru slovenske komedije, je vse to sam v domačem svetu doživel, kar je v tej trojeanski komediji zbral. Tisti stranski motiv o spomeniku pa je zajel nekje na Koroškem. Tako je nastala pikra veseliga, ki združuje poleg glavnega motiva o vodi, vodovodu ter spomenika amerikalnemu dobrotniku, ki se odkriva, predno so vodovodno cevi napeljene, še neizogibno stransko nit dveh mladih parčkov in pa najpestrejših ter najkočljivejših slabosti in bridkosti dičnih predstavnikov suhodolskega kolektiva. Iz vsega tega prerivanja, spletkarjenja, bahanja, nasprotovanja se povzpne na mesto zmagovalca in ukanjevalca te suhodolske gmajne Amerikanec Kopriva, ki je svoje suhodolske sorjake tako imenitno potegnil, da so iz lastnih prispevkov, nabranih ob zviženostnem apelu na častilpeje in nevoščljivost ter zlorabi najvidnejših slabih strani suhodolskih veljakov, lahko zgradili vodovod. Tako se je ta dolgočrajna suhodolska pravda in borba končala s satiro in ostrim — kopitom. Konkretno ni nikjer zapisano, kaj je s tem suhodolskim rodom, kje se njegove stvari prične in kje se neha. Ali je strelica namenjena v širši kolektiv kakor je n. pr. Cankarjeva »Dolina šentflorjanske«? Pisatelj prepustja podrobnejšo interpretacijo gledalcu, ki naj sedaj sam o tem razmišlja, da-li ne spada tudi on sam v suhodolske vrste. Slovenska dramska literatura se je na vsak način pomnožila za dobro veseligo, ki bi, stisnjena, pregnetena in skondenzirana še pridobila na učinkovitosti in gladkem potoku. Tako sta prvo in tretje dejanje razvečeni na račun drugega dejanja. Razgovori in pomenki v prvem dejanju bi se mogli zlitii in poenostaviti, razni nebitni prizori v zaključnem dejanju (pojavljanja zbolelega župana, scene pred zakritim spomenikom itd.), ki motijo, pa izločiti. Tista osnovna linija v dejanju se s tem po nepotrebnem zabrisuje. Navzlic vsemu si je režiser V. Skrbineš naložil nemalo breme, ko je sledeč svojemu bratu Milanu, ki je zrežiral veseligo ob njeni krstni predstavi v Ljubljani, prišel z organizacijo te uspele veseligre na našem mariborskem odru. Morda je nedostatek v tem, ker je upodabljanje nekaterih oderskih pojavov bilo po nepotrebnem v vseobč suhodolsko smešnost karikirano in izpačeno in pa, ker so se z odra žuli zvoki najmočnejših slovenskih dialektov od pohorščine in priščine do gorenjske in ljubljanske, pa tudi medle, brezoblične govornice. Pri tem se je treba odločiti za eno ali drugo in ob zavzetem staljšem brezkompromisno vztrajati.

Nekaj bežnih vtisov glede nastopajočih poedin-cev: pomirljiva in preudarna je bila Dragutinovičeva Franca, žena župana Rebernika; vsa razžvelela hčerka Anka v oderski podobi E. Starčeve; poredno živahen sinko Joško E. Barbičeve; vihrava Katrica E. Kraljeve; gospodovalna Hribarica M. Zakraskove, ki nam je dala tudi topot nekaj svojsoj ustvarjenega in mojstrskega izdelanega; dostojanstveno zavzete je bil župan suhodolski Rebernik v E. Gromovem podajanju; preudarno umaknjen Skrbinski slikar Prelesnik; neugnano žlobudrav P. Kovčev občinski tajnik Jakopič; P. Rasbergerjev trgovec Azman in Blažev sin Martin — med bahatstvo in prevzetost razpeta vaška pridobitna odličnika; Furijanov Knč, Nakrstov Primožek, Tovernikov Jeran, Verdonikov Spin, Gorinškov Robas in Crnoboričev Lužar — v nasprotju z ubogo paro Simnom, bajtjarjem in čevljarjem v Harastovičevem prikazovanju; častiti in svojevrstni predstavi suhodolskega posestništva, ki igra v tej ljuti borbi za in proti vodovodu odločilno in vodilno vlogo. Knč, silovit in neugnan v svojem častilplepu in postavljanju; Primožek izmajdljiv v pristno kmetijskih špekulacijah in domislekih. Tisto umerjeno stopnjo v Oderski analizi in kreaciji je najprimerneje dosegel Tovernik kot posestnik Jeran. Brez prenapenjanja gotovih strani. Realno in brez udajanja vabam oderske demagogije in prepotence. Prijetno je presenetil Medven kot Tinček, z izrazito epizodno vlogo postarja se je moral zadovoljiti B. Sainc.

K nedeljski premijeri je prispele tudi avtor Jože Vombergar v spremstvu nekaterih svojih prijateljev in ljubljanskega režiserja M. Skrbineša in videl na svoje oči, kako ljudem prija takšno pristno, nepotvorjeno ljudsko odersko blago. Pred zastor je moral po venec in pa, da vzame na znanje tolopu navdušenih mariborskega občinstva, ki bi ga navzlic lepim nedeljskim izletnim narčom lahko nekoliko več v hramu mariborske oderske umetnosti. Ko bo trgavec minila, bo najbrže boljši odziv. Stvar to zasluži! — — —

Halka

(Premijera z gostovanjem ge. Zofje Pininske.)

V opernem gledališču smo dobili zopet novo delo — poljsko nacionalno opero »Halka«. skladatelja Stanisława Moniuszka. Delo, ki ga je glasbeno nastudiral dr. Švara in režirsko C. Debevec, smo v prvi vpriporitvi videli v nedeljo zvečer. Na mesto ge. Gjunjenčeve, ki bi morala peti naslovno vlogo, je vsled njene bolezni vskočila kot gostinja ga. Zofja Pininska, bivša članica varšavske opere.

Podrobneje o delu in njega vpriporitvi danes še ne moremo govoriti, ker je prav nenadni in nepripravljeni vstop gostinje kot nositeljice glavne vloge vplival na celotno vpriporitve, zato bomo o tej natančneje pisali po repriži. O pevki-gostinji pa velja sodbda, da je bila nedvomno sopranistinja večjega formata, kar izdaja nekatere še vedno mnogo vredne finese njenega glasu in načina petja. V omenjeni predstavi se je znatno občutila neskladnost njene osebne koncepcije svoje vloge z enotno zamisljivo ostalega. — Gledališče ni bilo ravno obilno zasedeno. V. U.

★

Dmitrij Sergejevič Merežkovskij: Leonardo da Vinci

Katalog slovenske prevodne literature se je obogatil za novo številko, za najznačilnejšo ustvaritev tretjega carja ruskega Parnasa, za »Leonarda da Vinci« ali »Vstale bogove« Dmitrija Sergejeviča Merežkovskega.

Merežkovskij tvori skupno s Tolstim in Dostojevskim slavno literarno trojico, po kateri je prišla ruska literatura do izraza v širokem svetu. Vsi trije so pisatelji neomejenega razuma in tipični predstavniki tako svoje dobe kakor svoje rase, vsi trije so imeli neodoljiv vpliv tako na bralce kakor na pisatelje v Rusiji in izven nje. Sicer pa je zveza med njimi silno rahla, tako da namišljene ruske trijade prav za prav ni. Vsaj Merežkovskij zavzema v razmerju do ostalih tovarišev čisto samosvoje stališče. Dočim je Tolstemu »ruska duša« izhodišče v univerzum, v človečanstvo, in rešuje Dostojevski

splošno človeške probleme na podlagi ruskega empirija in svetožalnega naziranja, je Merežkovskega usoda razvoja in zgodovine izrgala iz Rusije in ga vrgla na zapad, kjer se je v nasprotju z apodiktinim hereziarhom Tolstim in Dostojevskim, pisateljem »par excellence«, znašel kakor igralec na deskah — Rus v pariškem žaketu — ter se ves raznih med vzhodom in zapadom, med preteklostjo in sodobnostjo, samo na zunaj pomiril kot vesiki »poseur« in stilist 20. stoletja.

Merežkovskijev »Leonardo da Vinci« je delo kolosalnih dimenzij, delo, v katerem se staplja mistični gnosticizem prvih krščanskih stoletij in enostransko pojmovanje evangelija z oživilnim poganstvom preko joakimizma 12. stoletja in srednjeveške miselnosti tja do ruskega mesijanizma in indijskih nauk o presnavljanju — v eno tvorbo z modernim racionalizmom in najpestrejšimi zaključki drugih sodobnih naziranj. Centralna os romanu je veliki vseznalec Leonardo da Vinci, čudovita postava, ki stoji v kompleksu motivov visoko povzdignjena nad vse človeško, pa je vendar vsa človeška; mož brez čustev, »leteči stroj«, ki se dvigne nad vse sočasno in hoče zgolj z matematično prečunanstvo dometi lepoto in strast, pa se vprav v svojem zanosu potopi v čudoviti ljubezni do Lise Gioconde. Leonardo, veliki brezdomec in še izdajalec domovine povrh, pa vendar z dušo in srcem priklenjen na rojstno gnezdece Vinci; človek, ves zavzet nad veličino prvega Pokrenitelja, pa vendar kakor brezveve in čarovnik — to je junak Merežkovskega. Prav ti kontrasti so se umetniku čudovito posrečili, saj je v njih naslikal samega sebe!

Merežkovskij skuša v romanu nastopati kot hladen stilist; toda zopet in zopet prodirajo na površje njegove simpatije do vstalega poganstva, v katerem gleda vedrost življenja, sladko poltenost in omanno lepoto, medtem ko to najvišjo afirmacijo življenja — tako se zdi njegovo pojmovanje — zamenjuje krščanstvo s pričakovanjem smrti, odvrčanjem od lepote in telesa, z enostransko glorifikacijo duha. Človek, ki je po srečju pogan, hoče postati glasnik bodočega carstva Svetega Duha. Res, tragika »letečega stroja«!

Kakor je trilogija »Kristus in Antikrist«, »Leonardo da Vinci« ter »Peter in Aleksij« najznačilnejša ustvaritev pisateljeva in so vsa ostala dela blede v primeri z njo, tako je med vsemi tremi romani najznačilnejše vprav prevedeno delo, ki nam bo v spretni slovenščini dostojno predstavljalo velikega Evrazijca do tiste poslednje faze njegovega razvoja, ko je iz gordijskega razpotja zmot in razklanosti, razočaran in zdvojenosti nad »sveto rusko revolucijo« in slovanofiliškim mesijanizmom našel pot k poslednji ustvaritvi, k »Jezusu Nepoznanemu«. — Knjiga je izdala »Umetniška propaganda«. —aš.

Kulturne zanimivosti

Kaj je prav za prav pisatelj? V 11. številki »Modre ptice« beremo zelo lep članek z gornjim naslovom, ki ga je napisal znani nemški pisatelj, Hitlerjev izgnanec, Heinrich Mann. Pisatelja-ustvarjalca vidimo tu iz otroških do zrelih let z vsemi vmesnimi valovanji duše, ki mnogečkrat v osrečju pretresajo značaj in miselnost umetnikovo.

»Novija hrvatska komedija.« Razpravo o tem je napisal Krešimir Georgijević v zadnji številki »Profesorskega glasnika«. Nagradila jo je letos belgajska »Akademija nauk«. Razprava je pred vsem zato pomembna, ker je prvič sistematično obdelana novejša hrvatska komedija od ilirskega pokreta do konca XIX. stoletja (seveda le z ozidrom na tiskane komedije).

Zadnja številka »Arhitekture« je posvečena izključno eni razpravi: »Ideologiji moderne arhitekture«, katero ponazarjuje dr. Petar Knoll iz Zagreba z vseh vidikov z raznimi slikami. Ta razprava je tem važnejša, ker vprav te dni razpostavljajo mladi slovenski arhitekti prvo kolektivno razstavo svojih del v Jakopičevem paviljonu.

Nova revija v Belgradu. Te dni se je preselil znani književnik Miroslav Krleža iz Zagreba v Belgrad. Tu namerava skupaj z bivšim urednikom »Srpskega književnega glasnika«, Milanom Bogdanovičem, osnovati novo socialno revijo z naslovom »Danas«. Izhajala bo mesečno. Pri nji bo sodelovala še cela vrsta mlajših, socialno usmerjenih prijateljev.

Te dni je umrl na svojem domu eden izmed najbolj znanih francoskih opernih pevcev, odlični pariški basist Jean Francois Delmas, v starosti 71 let. Odkar so njegov čudovit glas odkrili (1886), do 1927. leta je bil zvest član »Pariške velike opere«.

Moderna slovaška lirika kot šolsko berivo. Matica Slovenska pri sv. Martinu Turšč. je izdala antologijo moderne slovaške lirike v zbirki »Čitanje študijuče mladeže«.

Felix Timmermans je izdal knjigo krajših novel z naslovom »Die bunte Schlüssel« v založbi Insel, Leipzig.

O Piccardovi knjiži »V višini 16.000 metrov«, ki jo je izdala »Švicarska aero-revija« v Curihu v petih svetovnih jezikih in ilustrirala s številnimi slikami, pišejo listi z velikim priznanjem. Prednost njena je pred vsem v tem, da je znal profesor Piccard tudi o najzanimivejših vprašanih pisati tako jasno, da je tudi preprostem bralcu razumljiva.

Kemal paša namerava reformirati turško glasbo, ker po njegovem mnenju dosedanja melanholična turška glasba ne odgovarja živahnemu temperamentu naroda. V zvezi z namero reforme se mudi v Stambul znani dunajski komponist dr. J. Marx.

Tudi Turčija čisti svoj jezik, in sicer zelo radikalno. V ta namen je sestavljen poseben stalni odbor s sedežem v Angori, v katerem sedijo profesorji, pisatelji in časniki. Ta odbor, ki je nastal po velikih prizadevanjih turške vlade, ima nalogo, da očisti turški literarni jezik vseh neturških primesi in da sestavi slovar iz samih čisto turških besed. Besede erpažo iz starih rokopi- pisov in knjig ter iz besedišča čisto turških narčij. Lotili so se originalnega poskusa in oglašili v časnikih anketo, ki naj bi našla domače izraze za 1500 besed, arabskih in perzijskih. Centralni odbor je dobil nad 100.000 odgovorov in sedaj se vneto bavi s selekcijo nabranega gradiva. Naloga reforme je, da se ustvari nov literarni jezik, bi ko razumljiv vsem ljudem, govorečim turško. Prosvetni minister je izjavil: »Turški časnik pa naj izhaja v Angori ali v Stambulu, moraje enako lahko in z razumevanjem brati vsi Turki od Egejskega morja do kitajskih mej...«

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Dekle
ki zna kuhati — išče službo v gostilno ali k mesarju. Naslov v upravi »Slov.« št. 11995. (a)

Dekle
išče mesta postrežnice v Ljubljani. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11994. (a)

Dvajsetletno dekle
kmečko, ki zna šivati in kuhati — išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestna« št. 12000. a

Mlada šivilja
želi stopiti v službo, najraje v pomoč kuharici v kuhinjo, gostilno ali v hotel. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 12018. (a)

Prodajalka
izurjena v vsem, pridna, zanesljiva in poštena, z dobrim spricvalom, išče nameščenja v trgovini. — Ponudbe pod »Samostojna moč« št. 12033 na upravo »Slovenca« Maribor. (a)

Natakar
išče službo. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 1081. (a)

Službodobe

Mizarski pomočnik
dobi stalno delo proti posojilu 1000 Din za dobo 2 mesecev. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Hvaležen« št. 11991. (b)

Krojaški pomočnik
ki je izvežban za boljšo obleko in uniforme — se takoj sprejme. A. Vrbinc, Ljubljana — Vidovdanska cesta 20. (b)

Hlapca pri konjih
z dobrim spricvalom išče hotel Struški, Ljubljana.

Jamski upravitelj
z rudarsko šolo, večjo prakso popolnoma izurjen v rudniku svetlega premoga, se sprejme. V poštev pridejo samo prvovrstne moči. Ponudbe na Jugomosse, Zagreb, Jelenc, četrta tr. 5, pod »Novi rudnik« (b)

Pouk

Nemščina za deco
4-7 let — v Delavski zbornici nasproti knjižnici. Dopoldne od 10—12 u

Akademik
instruira za hrano (koscilo in večerja) ali za stanovanje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11997. (u)

Ženitbe

Radi ženitve
iščem znanja z dobro vzgojeno, imovito damo, katoličanko, do 35 let. Star sem 43 let, iz ugledne hrvatske meščanske rodbine; akademsko nabrazhen in imam temu primerno službo. Z obvezo najdiskretnostnega in korektnega ravnanja prošim pisma nasloviti pod šifro »Jesen« na Publicitas, Zagreb. (ž)

Stanovanja

ISCEJO:
Sobo
zračno, lepo opremljeno, s strogo separiranim vodom, do 10 minut oddaljeno od glavnega kolodvora, iščem za 1. november. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Inž. Av.« št. 11759. (s)

Prazna soba
v bližini Zmajevga mostu — se išče. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11996. (s)

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje
tik finančne direktije — oddam takoj mirni osebi ali dvojici za 500 Din mesečno. Naslov: Upravitelj hiše, Novi trg 3. (ž)

Enosobno stanovanje
lepo in veliko, s kuhinjo in pritliklinami ter delom vrta se odda 1. novembra t. l. v visokem pritličju vile v Holzapflovici ulici št. 17 (zadaj za Slajmerjevim domom). (ž)

Vnajem

Jako rentabilna
tovarna pri Mariboru se da v najem. Informacije: Jugoslovomat — Maribor, Aleksandrova 11-L. (n)

Pisarniški prostori
eventuelno mesečna soba s predsobo, neopremljena, s posebnim vodom, se takoj odda v hiši: Gospodarska cesta št. 7, prvo nadstropje. Pojasnila pri lastniku istotam. (n)

Dijaki

Dve akademičarki
ali 2 akademika sprejemem na stanovanje in na dobro hrano z vso oskrbo. Soba velika in solnčna. Cena zmerna. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12017. (D)

Pojzvedbe

Izgubil se je
volčji pes, rjav, s črno luscio v repu; sliši na ime »Raf« Najditelj naj javi na upravo »Slovenca«, inšeriatni oddelek št. 12012 — proti nagradi. (e)

Glasba

Klavirji
prvovrstni instrumenti — različnih vrst kakor tudi lastnih izdelkov že od 11.000 dalje dobite pri **R. WARBIK** Ljubljana, Gregorčičeva 5 Dolgoletna garancija. — Prodaja na obroke tudi proti bančnim knjižicam. Strokovnjska popravila in uglaševanje izvršujem točno in ceno. — Najcenejša izposojevalnica.

Kupimo

Kupim
dobro ohranjene šivalne stroje in stroje za šivanje gumbic. — Detaljne ponudbe na naslov: Blau Ludvik, Dolnja Lendava.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3

Sedežno banjo
kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Banja«. (lk)

Deske
3 cm, III, šperovce 12/15, 6 m dolge — kupim takoj proti gotovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12003. (lk)

Auto-motor

Potniški avto
Esseks, tip U. S. A., šestcilindrski, pokrit, ima 23 tisoč km, v jako dobrem stanju, ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (f)

Lahek tovorni auto

skoraj nov, znamke Fiat Torino 509, minimalna poraba bencina ca 7 l na 100 km, tonaža tovora 400 do 500 kg — ugodno prodam — Voz se lahko ogleda pri tvrdki Joško Horvat, Sv. Petra cesta št. 40. (f)

(Pohištvo)

Nudimo vam v nakup
zajamčeno solidno izdelane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmodernejša, od fine do preproste izdelave po zelo ugodnih cenah in tudi pod zares ugodnimi pogoji. — Egidij in Karol Erjavec, založba pohištva Brod (poleg taceenskega mostu), Št. Vid nad Ljubljano. (š)

Radi selitve

prodam za vsako ceno novo česnjevo masivno politirano spalnico — 14 komadov — ter razno pohištvo. Vižin, mizarstvo, Škofja Loka, kolodvor. s

Prodamo

Kislo zelje
novo, prvovrstno rezano in cele glavice za sarmo, s sodečki v vsaki množini dobavljajo po brezkonkurenčnih cenah Gustav Erklavec, Ljubljana, Kolodjevo 10. Tel. 25-91. l

Izšla je
in se dobiva
v Jugoslovanski knjigarni, Prodajalni Nieman, v vseh drugih knjigarnah in boljših trgovinah

Družinska Pratika
za leto 1934

z zelo bogato vsebino in krasnimi slikami, ki so same vredne nabave cene
Din 5—
za izvod, po pošti 50 par več.

Zavetišče Sv. Jožefa v Ljubljani

razpisuje mesto
zdravnika

Več se poizve v zavodni pisarni.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah. za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg

Specialno izbiro
modnih hlač in pumparc
dobite najceneje pri
Preskerju, Sv. Petra c.

Šivalni stroj

pogreznjen — prvovrstne znamke — se poceni prodaja. Dvořakova ulica 3/L, Celje. (l)

Izboren štaj. krompir,

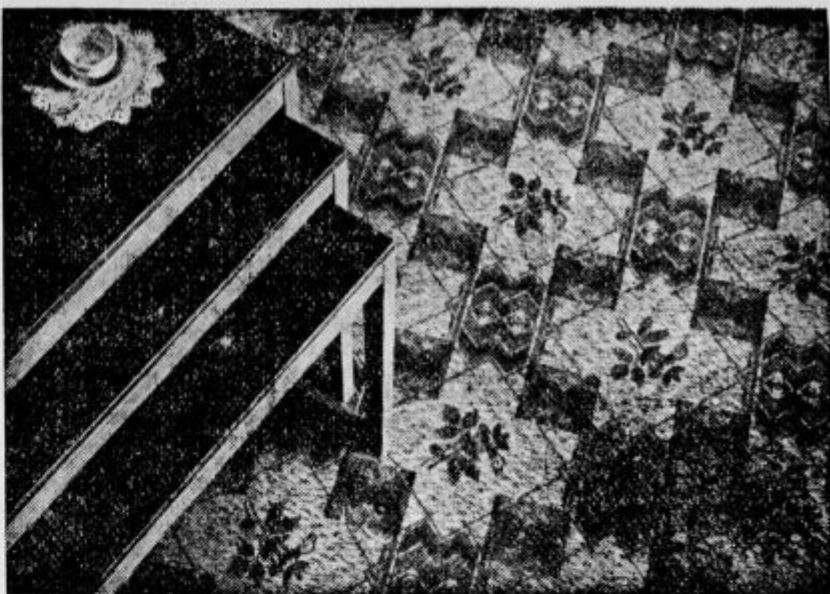
jabolka za prešo, čebulo, zelne glave — vagon-ske pošiljke — nudi po najnižjih cenah Vitomir Dolinšek, veleagentura — Celje. (l)

Obrt

Kašo
ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina
A. VOLK, LJUBLJANA
Razjeva cesta 24

DRVA IN PREMOG

pri **lv. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

CINOCEJ

v veliki izbiri priporoča tvrdka

A. & E. SKABENÈ, LJUBLJANA

Posestva

Enodružinsko hišo
oddamo takoj v najem. Rožna dolina cesta V. št. 21. (p)

Prodaj

ali dam v najem lesno trgovino, hišo in skladišče — radi starosti. M. Šajk, Kačičeva 18, Vinkovci. p

Izvežbane in spretno

PREDICE

za krožni predilni stroj se sprejmejo. Samo pismene ponudbe z navedbo dosedanjega zaposlenja in trajanja istega na tvrdko

HUTTER IN DRUG
MARIBOR

V neizmerni žalosti naznanjamo, da nas je naš nad vse ljubljani sin in brat

LEO INKRET

v najlepši mladeniški dobi 21 let, danes 9. t. m. nenadoma za vedno zapustil. Pogreb se bo vršil v sredo 11. t. m. ob 16 iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Celju. Maša zadušnica se bo darovala v četrtek 12. t. m. ob pol 7 zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Celje, dne 9. oktobra 1933.

Goloboko žalujoča rodbina INKRETOVA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretresljivo vest, da je danes nenadoma umrl naš iskreno ljubljani, predobri soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

Karel Potočnik

polkovnik v pokoju

Truplo blagopokojnega se prepelje dne 10. oktobra t. l. iz Škofje Loke v Ljubljano, kjer se vrši pogreb istega dne ob 3 popoldne izpred železniškega prelaza na Gosposvetski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

Škofja Loka—Ljubljana, dne 9. oktobra 1933.

MARA POTOČNIK, soproga; **ANA POTOČNIK**, mati; **NIKA BUČAR** roj. **POTOČNIK**, profesorjeva soproga, sestra; **JANKO POTOČNIK**, kapetan, brat — in vse ostalo sorodstvo.

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Ceka in smrt

DNEVNIK RUSKE DIJAKINJE

Večkrat sem poskušala ustaviti ploho njene zgovornosti, pa se mi ni posrežilo.

»Vse te ima rado,« je nadaljevala, »prideš na vseučilišče, pred seboj imaš sijajno bodočnost...«

Končno sem ji zaprla usta in ji povedala vse, vse, česar nisem še nikomur:

»Nesrečna sem, ker sem preveč srečna! Imam vsega, vse želje mi uresničujejo, vsi me ljubijo in jaz ljubim vse; moj današnji dan je enak včerajšnjemu, in če pomislim, da bo v desetih letih prav tako, me je strah. Pomisli samo, Manja, vse kar imam, sem dobila zastonj! Tudi moji talenti me niso veljali nič. Rišem, pesnikujem, plešem in Bog ve kaj še vse počnem! Toda nič mi ne napravlja veselja. Skrb je za me, trpljenja, boje! Želim si stiske, bede, da, celo sovražstva od ljudi! In potem bi hotela sama vse priboriti, hotela bi si z lastnimi rokami kovati življenje, šele potem bi bila srečna!«

Manja je bila vsa bleda od strahu.

»Nehaj, Alja, molči, zle besede govoriš! Če si zdaj to govorila v »slabem trenutku« in ti usoda v resnici vse vzame — —?«

Tudi mene je postalo strah; toda obvladala sem to čustvo in smeje sem objela Manjo:

»Ze prav, pa naj mi usoda vzame! Potem si bom začela graditi novo usodo in novo življenje in bom srečna!«

Vsa zmedena je Manja odšla; resno se je balo za me.

Nato se je pripeljala Lidočka Kovalevskaja s svojo »Mise«. Ni vstopila, ampak je po svoji navadi pritekala naravnost v mojo sobo, se me oklenila in me skoraj zadušila s poljubi.

»Čuj, Alja, kako dolgo bo neki še trajalo to življenje? Kmalu jih bom štirinajst, pa še vedno sem kakor v kletki, neprestano z »Mise«; od jutra do večera ure, francoščina, nemščina, angleščina, spise, fizika in Bog ve kaj še vse, in brati ne dobim drugega kot poučne povesti o pridni deklici... Sploh, zakaj me niso dali v zavod ali na gimnazijo, zakaj se moram vsega doma učiti?« je vprašala nato in se v hipu zresnila.

»Bržkone, ker mislijo, da je tako bolje,« sem odgovorila.

»Ne, ne, tu nekaj ni v redu! Alja! Ali nič nenavadnega ne opaziš na meni?« je vprašala in obraz ji je dobil žalosten, skoraj proseč izraz. Pazljivo sem jo motrila, njo, ki sem jo tako dobro poznala. Dolga, visoka, tenka, vrhatega še stisnjena v steznik, čeprav je imela šele trinajst let in čeprav je burno ugovarjala, kajti »mлада gospica mora imeti lepo figuro«. Nehote sem občudovala njene krasne, zlato rumene lase in njen obraz z velikimi rjavimi očmi in črnimi obrvmi kakor vedno, kadar je nekaj dni nisem videla.

Ne, ne, ne ogleduj mi obraza, poglej mi roke in noge! Vedela sem, da so njene roke in noge povzročale materi mnogo skrbi, ker so bile nenavadno velike; Lidočka je nosila čevlje št. 39! Vrhatega roke niso bile le velike, ampak tudi rdeče, grdo rdeče!

»Alja, ali še nisi nikoli pomislila, da nimata niti moj oče niti mati takih rok?«

Zasmejala sem se in rekla:

»Morda pa jih je imel ded ali babica.«

»Ne, oče in mati sta oba plemiča, in lahko glavo zastaviš, da niti v rodbini knezov Dolgo-

rukov niti pri Kovalevskih ni bilo nikoli takih rok ali nog!«

»No, povej že vendar, kaj misliš s tem!«

»Ne vem še nič, mislim si pa nekaj...« Lidočka se je tresel glas in skušala sem jo pomiriti; toda kar mi je sicer vedno tako lahko uspelo, se mi to pot ni hotelo posrečiti.

»Ne, povej mi samo, zakaj me niso sprejeli v »Zavod za hčere plemičev?«

Čisto gotovo vem, da so starši tam zaposlili. Zakaj me skrivajo pred svetom? Zakaj hodim le z »Mise«? In kdo je bila tista ženska, ki se mi ne prestopa povrača v spomin? Bila sem še čisto majhna in sem nekoč slučajno zašla v kuhinjo. Tu je sedela na stolčku čisto siromašno oblečena žena, ki je začela jokati ko me je zagledala, in mi je dala kos medenjaka. Prestrašila sem se in zbežala; zdaj pa vsakom neprestano mislim na to ženo, rada bi si za vsako ceno priklicala v spomin njen obraz in si ga vendar ne morem! Eno pa se mi zdi čudno — njene roke... in moje...«

Jo, Lidočka, kaj ti vse prihaja na misel? sem vzkliknila.

»Tu mora tičati neka skrivnost! Dokler je ne odkrijem, ne bom mirna! Pri tem ji je dobil obraz čisto zloben izraz; čudna mešanica otroške veselosti in zlobe, skoraj bi rekla krutosti, se je izražala v njenih potezah.

»Sicer sem pa danes zopet govorila s Petuhovo,« je rekla za nekaj časa.

»Kje? Kdaj?« sem se prestrašila.

»V cerkvi,« »Mise« se je zaklepetala z generalko Vojnicko in potem je prišla k meni in me vprašala, če sem govorila z očetom, kakor mi je včeraj svetovala.«

* V Rusiji so bili zavodi, ki so načelno sprejemali samo otroke plemičev.

»Lidočka, kako moreš govoriti s to Petuhovo, saj je vendar sestra onega revolucionarja, ki ga je tvoj oče poslal v Sibirijo; tvojim staršem to gotovo ne bo všeč!«

»Od nje hočem izvedeti, kar mi prikrivajo!«

»Ona bi se gotovo samo rada znosila zaradi brata!« sem jo skušala prepričati.

»Mogoče, pa bom vendar storila, kakor mi je svetovala.«

»Kaj ti je svetovala?«

»Bož že zvedela!« je rekla in na obrazu se ji je zopet pojavil zlobni nasme. Tedaj slišiva govoriti na hodniku mojo mater in »Mise«; Lidočka se urno spusti na stol in zašepeče:

»Daj mi prav mnogo slaščic! Imam namreč zopet kazen! Za včeraj! Včeraj sem vprico dolgega črnega gospoda ne, vem kdo je — vprašala očeta, ali ni morda imel nezakonskega otroka!«

»Za Boga! Lidočka!« sem se prestrašila, »kakšno si zopet uganila? Tega si gotovo nisi sama izmislila!«

»Ne, Petuhova mi je svetovala!« je šepetala in si polnila žep s slaščicami. »Tako, še tegale pujska iz medenega kruha, potem bom vztrajala, čeprav me tri dni zapro zaradi nezakonskih otrok ob vodi in kruhu in angleških stavkih.«

»Kaj ti je še svetovala?« sem vprašala vzmirjena; toda Lidočka mi ni utegnila več odgovoriti, kajti moja mati in »Mise« sta prišli v sobo. Ta mi je čestitala in opravičila Lidočko, da zvečer ne bo mogla priti, je nekaj bolehnata in mora rano v postelji. Lidočka ji je za hrbtom pokazala jezik in rekla z nosljajočim trmastim glasom:

»Kaj še, gospodična, saj sem čisto zdrava!«

Gospodična se je naredila, kakor da sploh ni slišala, je še enkrat čestitala, napovedala za zvečer obisk Lidočkinih staršev in se poslovila.